

LIST ŽUPE GOSPE SNJEŽNE Br. 24

www.vid.hr

LI
SH
ND
FA
FA
GO
SA
FA
OZ
P
EN
ZE
FA

VID-PRUD-DRAGOVILJA-PODGREDE-OGRAĐ

Izdaje: Župni ured Vid

Lektura: Marijana Taslak

Uredili: Vicko Marušić i Branko Markota

Fotografije: Marko i Vicko Marušić,
Branko Markota, Anđelko Prusac, don Pavo Banić

Naslovnica: Blagdan Svetog Leopolda Bogdana
Mandića u Prudu 12.05.2018.

Poledina: Novi članovi župnog pastoralnog i
ekonomskog vijeća

Dizajn naslovnice i poledine: Branko Markota

ISSN: 1331-9345

Svi koji žele surađivati u listu mogu svoje članke, crteže i fotografije poslati isključivo u digitalnom obliku na dolje navedene e-mail adrese.

Tel./fax: 020/687-392

Adresa: Župni ured Vid, Ledene Gospe 18, 20352 Vid

E-mail: zupni-ured@vid.hr i listzupe@vid.hr

Naklada: 300 primjeraka

Tisak: FRAM-ZIRAL, Mostar

Za tisak: Ivan Ševo

Uvodna riječ

Dragi i poštovani župljani, S dubokim osjećajem zadovoljstva pred vama je novi broj našega lista. Veselim se što sam i na ovaj način među svima Vama i što Vas sve mogu podsjetiti na događaje koji su se dogodili u našoj župi Gospe Snježne i u našim mjestima Vidu i Prudu. Jedna godina je sasvim pristojno razdoblje u kojemu se izmjeni puno toga i potrebno je to zabilježiti i staviti na papir te sačuvati od zaborava. Lijepo je i pohvalno kad i na ovaj način držimo do svoje župe i kada neka svoja sjećanja, iskustva i dogodovštine iz bliže ili pak dalje prošlosti zapravo želimo podijeliti i sa drugima. Na taj način se zapravo međusobno svi obogaćujemo i izgrađujemo i kao ljudi i kao vjernici. Puno toga nas veže, zbližava i ujedinjuje i zato je poželjno da to podijelimo sa onima koje volimo i sa onima koji su nam na srcu. Osobno se kao Vaš župnik zahvaljujem svima koji su sudjelovali i u ovome najnovijem izlasku lista naše župe. Vjerujem da se mogu u ime svih Vas najiskrenije zahvaliti posebno onima koji su u samome uredništvu i koji najviše pridonose ovom lijepom projektu za sve nas. Preko sv. Misa i preko raznih stranica naše župe i mjesta smo Vas pozivali da se odazovete i da doprinesete sa svojim prilozima i doživljajima da bi opet mogli ugledati svjetlo dana. Hvala

svima Vama, od najmlađih pa do najstarijih, koji ste aktivno sudjelovali sa svojim pisanim materijalima i uradcima i na taj način nam svima omogućili da možemo pratiti događaje u našoj sredini. Uvijek potičemo i druge da se malo žrtvuju i pronadu vremena, te da neka svoja iskustva i događaje podijele sa svima nama. Duboko sam uvjeren da u našoj sredini ima još puno onih koji bi mogli dati svoj doprinos i koji bi nas svojim zapažanjima mogli i obogatiti i razveseliti, posebno među Vama dragi mladi. Ako smo i škrtarili sa vremenom i aktivnostima ovoga puta, eto nam šanse za popravak u što skorije vrijeme. Ovo je lijepa prilika da se i ja osobno kao župnik zahvalim svima Vama koji na bilo koji način doprinosite i u duhovnom i materijalnom pogledu i rastu naše župne zajednice i mene kao Vašega župnika. Dužnost mi je zahvaliti se svim bivšim članovima naših vijeća za predani rad i lijepo služenje u našoj župi kroz dugi niz godina i zaželjeti barem isti takav angažman i ljubav našim novoizabrani članovima župnoga Pastoralnog i Ekonomskog vijeća. Neka nas Gospodin sve podrži, ohrabri i nadahnjuje u izgradnji svekolikoga napretka.

Svima Vama i Vašima želim iskreno proživljeni i u vjери doživljeni ovaj sveti i Veliki tjedan i neka ova sveta otajstva

naše vjere budu iskreno proslavljena kroz duboku i iskrenu pobožnost, tradiciju i običaje naše župe. Uskrsli Gospodin neka nam svima bude životni oslonac i snagom svoga slavnoga Uskrsnuća, neka nas uvijek okuplja u svojoj blizini, posebno nedjeljom na sv. Misi i svojim dolaskom mu uzvraćajmo na Njegovoj žrtvi i ljubavi i predanju za sve nas. Hodimo u novosti Uskrsloga i dopustimo mu da nas on iznova preobražava, mijenja i usmjerava. Ukcijamo se u Njegov pobjednički uskrsni "vlakić" koji nas vozi sigurnim tračnicama prema vječnosti i budimo ponosni, ali i odgovorni dio Njegova "tima" i "ekipe" koja pobjeđuje smrt, grijeh, tamu i zlo u svijetu, ali i u sebi. On neka bude naše istinsko svjetlo i kormilar naše životne "trupice". Svima sretan i blagoslovljen Uskrs!

Župnik don Milivoj Čalo

Zadnji broj lista župe?

Branko Markota

Pred vama je 24. broj Lista župe Gospe Snježne koji izlazi proteklih 21. godinu. Lijepo zamišljen kao list koji prati život naše župe, u početku je izlazio dvaput, a poslije jednom godišnje. Zadnjih godina list izlazi zahvaljujući trudu tek nekolicine entuzijasta. List bi trebao pratiti život župne zajednice, ali imamo tek par šturih informacija, bez čega list gubi smisao. Iako se krajem svake godine objavi poziv za dostavu tekstova, koji stoji mjesecima, evidentno je da interes za suradnjom u listu opada i vrlo je izgledno da je ovo ujedno i posljednji broj čime će se ugasi jedna lijepa tradicija.

Dio primjedbi išao je na to kako se vijesti iz župe objavljuju na web stranicama. Međutim,

to su više vijesti prikazane kroz fotogalerije, s minimalnim tekstom. Obje web stranice kad-tad će se ugasi, (dok autori još imaju motiva za održavanjem), a s njima će trajno nestati sve te vijesti. Ono pak, što se objavi u župnom listu ostaje trajno zapisano u povijesti župe. Da nije zapisa u kamenu s početka naše povijesti, danas se ne bi niti znalo za povijest Hrvata, kao što su nestali brojni povijesni narodi. List je katalogiziran u NSK, gdje je i dostupan za čitanje. Svjedoci smo iskrivljene slike povijesti u susjednoj državi, gdje se nastoji pisati nova povijest bez Hrvata. Možda takvo što u nekoj daljnjoj budućnosti čeka i naše potomke na ovim prostorima?

Na vama je dragi čitatelji i župljani u župi i iseljeništvu da pokažete motiv i želju da list opstane. Kada budete ovo čitali, proći će trećina godine i vrijeme da šaljete svoje tekstove ako želite opstanak lista. ♦

Raspored bogoslužja u Velikom tjednu

Cvjetnica: u 8:30 h sveta misa u Prudu, a u 10 h procesija i pjevana Muka u župnoj crkvi u Vidu.

Veliki četvrtak: Blagoslov vina u Prudu u 17:30 h, u Vidu u 18 h

Misa večere Gospodnje u 18:30 h

Veliki petak: Bogoslužje počinje u 18:30 h. Na kraju je, po običaju, procesija kroz mjesto.

Velika subota: Blagoslov hrane u Prudu u 18:30 h, u Vidu u 19:00 h

Vazmeno Bdijenje u 23:15 h.

Uskrs: Misa u Prudu u 8:30 h, a u župnoj crkvi u Vidu u 10:30 h, iza misa je procesija

Župnik don Milivoj Čalo

Svima nam je dobro poznata ona stara izreka „*Bolje je da propadne selo nego običaj*“. Često je i ponavljamo, a posebno onda kad nam to i ide u prilog i kada želimo dokazati nekome da smo u pravu. Neovisno o našoj subjektivnosti, ova izreka uistinu puno toga govori i poručuje. Sa ovom izrekom i narodnom mudrošću se i mi svećenici često susrećemo, a naročito onda kad dođemo na novu župu i u novu sredinu. Trebali bismo uvijek pokazati razboritost i širinu glave određenih događanja, prakse i ustaljenih običaja i navika u jednoj sredini. Vjerujem da nitko mudar i razborit nema ništa protiv lijepe tradicije i dobrih običaja koje zatekne na novome području rada i zato se od nas i traži da ne brzamo i da malo sagledamo situaciju na terenu. Svaki svećenik može, hvala Bogu, u vjernicima-ljudima, doživjeti puno toga što može nastaviti i dalje podržavati. No, problem i poteškoća mogu nastati kada se i za one negativne pojave, običaje, također traži suglasnost i kada ih se obdržava usprkos njihovoj nedorečenosti i njihovim manjkavostima.

Jedna od težih stvari i težih „*običaj*“ sa kojima se i ja osobno kao župnik ovdje susrećem, jesu navike ponašanja

Sprovodni običaji

prigodom sprovoda. Lijepo je, i po ljudsku i po kršćansku, da pokažemo svoju sućut i suosjećajnost prema našim pokojnicima i prema njihovim obiteljima. Pohvalno je što za njih naručujemo svete mise i što ljudima iskazujemo svoju solidarnost i blizinu, kada im se žalujemo i kada im svojim novčanim prilozima, također izražavamo potporu. Lijepo je i pohvalno kada, također, u tim trenucima i doprinosimo za potrebe Crkve ili za neke druge namjere i nakane, ništa to nije sporno. Pitajte se zasigurno onda, u čemu je problem i čemu uopće ovo promišljanje. Nažalost, primjećuje se zadnjih godina, a i Vi ste sami tome svjedoci i sa time se slažete, da se je kod sprovoda uvukla jedna posve ružna i tužna praksa. Mnogi dođu samo u mrtvačnicu i izraze sućut obiteljima pokojnika, pri tome ostave i prigodni novčani iznos - ma ništa tu nije sporno i upitno, ali onda napuštaju teritorij i misle da su time sve obavili. Baš me zaboli kad kao župnik vidim idući prema crkvi i mrtvačnici, kako mnogi već odlaze, a da sprovod nije niti započeo. Zašto takva praksa, zašto takvo ponašanje poštovani vjernici?

Odakle se i od kuda, i od kada uvukao takav "običaj" i u našoj župi i u našim mjestima? Kako to sebi i drugima objašnjavate i opravdavate? Izgleda i ispada da samo dolaskom, žalovanjem i sa novčanim doprinosom želimo biti samo viđeni, primjećeni i registrirani kod rodbine i drugih, i da naše ime i ime naše obitelji darovatelja bude upisano u bilježnicu. Je li to svrha i cilj dolaska? Vjerujem da ćete reći da nije i da ćete se oštro suprostaviti. No, praksa i ponašanje Vas demantira i pobija. Nigdje nisam primjetio ovakav stil ponašanja i ovakav "običaj" u ovolikoj mjeri kao u Neretvi i u našim okolnim župama. Moram priznati da me to već polako i frustrira i začuđuje, i baš se osjećam tužno, jer je to ružno i žalosno. Ova "epidemija" već polako i dobro zahvaća i naše mlade i oni su već "pokupili" i usvojili Vaše "manire" i "odlike" i pošteno su "zaraženi" ovim "virusom". Što onda ovo govori o nama kao vjernicima i o našem doživljaju svete mise preko koje molimo za duše naših pokojnika.

Čemu i gdje takva žurba? Zar oni zaslužuju da se od njih tako nekršćanski sigurno, a i ljudski je upitno, opraštamo? Hoće li nam se uskoro događati

da gledamo scene "modernog i naprednog" Zapada, gdje vidimo samo one najuže članove obitelji pri ispraćaju?

Hoćemo li si to dopustiti i to u baštinu i nasljeđe mladima darovati, prenijeti i ostaviti? Neki pak koji ostaju do kraja, također i van crkve ostaju i budu u svome paralelnome svijetu dok se oni unutar crkve mole i tuguju za svojim pokojnikom. Raspravljaju tako mnogi od njih izgleda o svim problemima i poteškoćama sa kojima se suočavaju i naša mjesta i cijeli svijet. Priča se tako i o poljoprivredi, o političkim previranjima i stranačkim pripadnostima, o Hajduku, o lovu, o komunalijama, o globalnome zatopljenju itd. Uistinu mašta i inspiracija proradi kod nekih, tada izvan Crkve, i ispred ili okolo nje, dok su oni unutra u molitvenom i pokornom ozračju. Složit ćete se sa mnom zasigurno da naši mili i dragi pokojnici ne zaslužuju takav ispraćaj i takav rastanak.

Poradimo zato poštovani vjernici na tome pogledu i malo po malo poništavajmo takav "običaj" i neka slobodno propadne takva vrsta ponašanja, jer ako se tako nastavi, onda nam zasigurno propada i selo i ljudskost i vjera. ♦

Crtice iz prošlosti

Anđelko Prusac

Dok u selu nije bilo vodovoda, niti perilica, roba se nosila na Pristupak gdje se prala na betonskoj ploči. Na istom mjestu nekada je bilo i kupalište a i nosila se voda za piće u pojedine vidonjske kvar-tove. ♦

Ograd 1973 - vijanje sočivice. S lijeva Petar Petković, Anđelko Prusac i Filip Prusac (foto A.Prusac)

Pranje robe na Pristupku

Vidi se trupa u vožnji nakrcana travom
Pristupak 1973. (foto Anđelko Prusac)

Bučalište na Velikoj rivi u Vidu, 1986. ili 1987., na klupi sjedi Petar Petković s unukama (foto A.Prusac)

Najjstarija slika

crkve Sv. Vida
oko 1900. godine

Arhiv: Ratko Krstičević

U nastavku pogledajte vjerovatno najjstariju sliku crkve Sv. Vida iz Vida koja je nastala oko 1900. godine, obzirom da je u to vrijeme harala malarija, ispred crkve se održavalo tzv. „antimalarično liječenje“. ♦

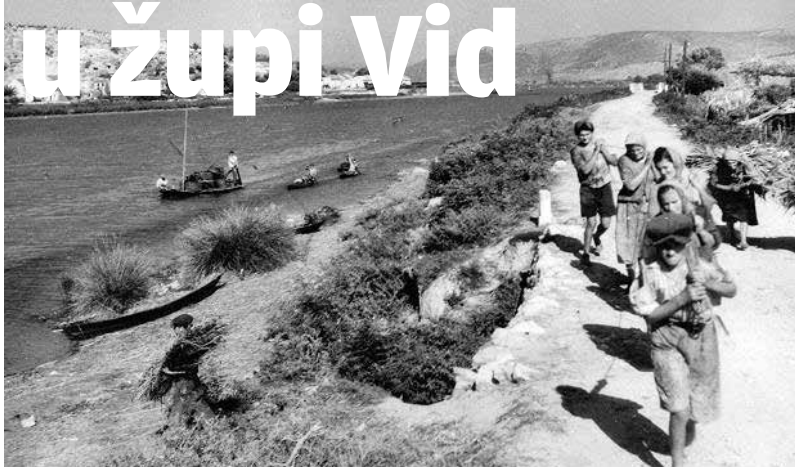
Posveta župne crkve u Vidu 1965. godine

Procesija oko crkve na dan posvete

Kako se nekada lancala lađa u župi Vid

Branko Markota

Danas kada spomenemo lađu, najčešće pomislimo na tradicionalan oblik lađe u neretvanskom kraju. Međutim, naziv lađa ne koristi se samo kod nas. Tako se lađa spominje u hrvatskom prijevodu Biblije na galeilejskom jezeru gdje je Isus iz lađe utišao vjetar i more. Lađa iz tog vremena, vjerojatno je nekakav oblik plovila kakav se i danas koristi na moru. Nedaleko Trilja na Cetini imamo cetinske lađe, koje ničim ne slične našu lađu, a po veličini su slične našoj trupi, čak i kraće. Te cetinske lađe oblika su peterokuta, ravnog dna, na krmi je ravna stranica dok je prova oblika oštrice. Neretvanska lađa je i danas jedan od simbola neretvanskog kraja. Krov nekadašnje robne kuće „Razvitak“ u Metkoviću (sagrađene 80-ih godina prošlog stoljeća) izgledom podsjeća na dvije izvrnute

lađe. Zahvaljujući maratonu lađa, neretvanska lađa spašena je od zaborava i danas je prepoznatljiv brand. Osim na pariće lađa se nekad lancala, tj. vukla uzvodno na konopu (tzv. *lancana* po čemu je dobilo naziv *lancanje*) uz obalu, a lancale su je žene dok je muškarac kormilario parićem u lađi.

Po sjećanju moje majke Jele, i u našem se kraju lancala lađa. Intenzivno korištenje lađe bilo je iza drugog svjetskog rata do osamdesetih godina prošlog stoljeća. U Prudu su pedesetih godina bile dvije lađe, jedna u vlasništvu Volarevića-Špirića, a druga u *Rose* (pok. Grge Volarevića). Po potrebi su ih mještani iznajmljivali za svoje potrebe. Tako je cijela obitelj pok. djeda Luke-Luška Volarevića žela botur u dojnem *Strimenu* blizu Podrurnice. Nakon što bi se botur požeo srpom, ostavio bi se sušiti nekoliko dana te bi se

povezao u ručice. Tako složen, natovario bi se u lađu i vozio u Prud. Iz *Strimena* bi lancali lađu do Norilja, zatim bi je vozili dijelom na vesla (dva veslača na provi lađe, a na krmi jedan koji bi kormilario), a dijelom lancala. Većinom se lancala lijevom obalom Norilja od Pristupka do Pruda. Pune ili prazne lađe lakše je bilo voziti nizvodno niz Norilj, ali s punim teretom uzvodno je već bilo puno teže. Tih godina cijelo blato između Vid i Pruda se kosilo, Norilj je bio čist, košen i pitak. Botur bi prodavali, najviše u Hercegovinu, gdje je služio za pokrivanje torova (staja) pa čak i kuća. Tako su jednom zgodom kad su želi botur susreli Vinku i pok. Filipa Sutona. Filip je djedu Luki rekao: „*Kume Luka tvoji mravi sve popasoše*“, misleći na to kako su on i Vinka bili sami, a Luka s djecom koji su poput mravi trsili ševar.

Moje sjećanje na korištenje lađe, vjerojatno jedno od zadnjih uporaba lađe u našem kraju je sredinom sedamdesetih do polovice osamdesetih kada se lađama prevozila trava iz pravca Pruda u *selo*. Lađa bi bila nakrcana nekoliko metara u visinu balama suhe trave, na provi je bilo oko pola metra prostora za dvoje veslača koji su veslali lađu, dok je na krmi jedan veslač također, u skućenom prostoru veslom kormilario. Kako se vozilo nizvodno tako je bilo lakše voziti. U našoj župi danas se lađa koristi u turističke svrhe, a iščezava veslanje lađe u pripremama za maraton lađa. ♦

Održivost tradicije na Dragoviji

Prema iskazima Mate Vučića Župana

Prosinac 2018., treća nedjelja adventa, misa za Materice se po dobrom starom običaju održala ispred crkve sv. Ivana na Dragoviji. Sjedio sam vani u mnoštvu vjernika iz naše župe i šire. Bilo je hladno, ali to nije spriječilo da se narod okupi u što većem broju. Pomislio sam kako je crkva danas premala da smjesti sve prisutne i to me vratilo na period kada je crkva bila prevelika za nas nekolicinu koji smo se trudili očuvati običaje odlaska na misu na Dragoviji.

Koliko me moje saznanje služi, od kada je naše župe četiri mise godišnje se održavaju na Dragoviji. Blagdan sv. Ivana u ljetno i na zimu, Materice i Mali Uskrs. Pedesetih godina prošlog stoljeća uvedena je misa i za blagoslov stoke. Dok je bilo stanovnika Dragovije crkvu nije bilo teško napuniti. Ipak, sedamdesetih godina, većina ih se iselila iz tog kraja u potrazi za boljim životom. To je bio period kada je nas nekoliko iz Vida nastojalo uz župnika Pavu Banića ipak održati opisanu tradiciju na Dragoviji. Tada nastaje fotografija na kojoj se šaćica župljana vraća s mise na Materice. Na povratku nas je uhvatio snijeg koji je samo potakao našu želju da usprkos svemu ne napustimo crkvu na Dragoviji.

Koračali smo Mrtvačkim putem jer šireg i boljeg nije bilo, ali nama ni to nije smetalo. Nekoliko godina i lovci iz župe su uveli i održavali svoju tradiciju. Dan pred Materice sa psima smo išli u brdo u lov. Ujutro pred obred psi su se vezali dalje od crkve, lovci bi se upristojili i pojavili na misi. U ekipi lovaca najbrojniji su bili Plećaši i Marevići od kojih, mnogi danas, nažalost, nisu živi.

Interes župljana za mise na Dragoviji je bio toliko slab da je jedan od župnika predložio da se i one za blagdan sv. Ivana održavaju nedjeljom, kako bi došlo barem nešto više ljudi.

Svi smo se složili kako se tradicija treba održati onakvom kakva je i da se misu isplati služiti čak i za jednog predanog vjernika. U želji da se što više ljudi pojavi ispred zavjetne crkve sv. Ivana u našoj župi, godinama smo na ljetni blagdan istoimenog svetca slavljem poslije mise održavali upravo pod hladovinom okolnih borova. Tada je do Dragovije već bio proširen put koji je bio taman dovoljan da sve potrebno traktorom prevezemo do naše destinacije.

Danas kada shvatim koliko je crkva mala za sve vjernike, sjetim se s nostalgijom svih uspona i padova u pokušaju održavanja tradicije i pomislim kako se sve isplatilo. Lijepo je vidjeti kako se običaj nastavlja, kako Dragovija živi i siguran sam da bi svi akteri iz mojih prisjećanja bili zadovoljni, a ja sam sretan što mogu tome i svjedočiti. ♦

Vid, Prud i Dragovija

u Prvom svjetskom ratu

Ivo Mišur

Povodom obilježavanja 100. obljetnice 1. svjetskog rata, u Metkoviću je u studenom 2018. godine otvorena izložba „Neretvani u Velikom ratu“ autora Ivana Volarevića, Ive Mišura i Ivana Vekića. Tim povodom u ovom broju župnog lista donosimo kratak osvrt koji se odnosi na našu župu kao i svjedočanstva župljana o njihovim precima koji su sudjelovali u Velikom ratu te koji materijali su korišteni na izložbi.

Vid, Prud i Dragovija u Prvom svjetskom ratu

Prvi svjetski rat bio je prvi ratni sukob koji je zahvatio cijeli svijet. Povod za rat bio je atentat na austro-ugarskog

prestonasljednika u Sarajevu u lipnju 1914. godine. Veliki rat utjecao je na svakodnevni život u dolini Neretve jer su mladići regrutirani i slani na bojište većinom kao članovi dviju pukovnija (37. domobranska pješačka pukovnija Gruž i 22. c. i kr. dalmatinske pješačke pukovnije). Dio je regrutiran u ratnu mornaricu. Mnogi se nisu vratili svojim kućama i pokapani su na vojnim grobljima u blizini fronta. Imena poginulih su izlazila u službenom biltenu *Popis gubitaka* tzv. *Verlustlisten*.

U matičnim knjigama umrlih neretvanskih župa zapisivani su poneki poginuli vojnici o kojima su stizale vijesti s bojišta. Ovisno o župniku podaci su manje ili više detaljni. Rijetko se navodi kojoj su postrojbi pripadali i kako su umrli, dok

je za neke jednostavno napisano da su 'pali u ratu'. U matičnim knjigama umrlih župe Vid upisana su četiri mještana, vojnika, koja su skončala na frontu ili u bolnici od zadobivenih rana.

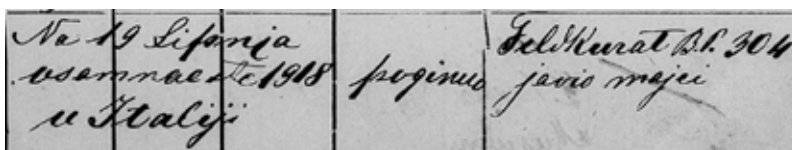
Većina je ipak preživjela ratne strahote. Svjedočanstva potomaka nekih preživjelih Vidonjaca objavljena su u sklopu izložbe *Neretvani u Velikom ratu* koja je otvorena u studenom prošle godine u Gradskom kulturnom središtu u Metkoviću.

Ante Volarević rođen u Prudu 1892. godine na sve je načine pokušavao izbjeći novčanje, međutim nije uspio. Raspoređen je u radni odjel, tzv. *Arbeitsabteilung*. Poslan je na rad u Crnu Goru, u Boku Kotorsku 1916. godine. Cijeli rat je proveo kao radnik na uređenju puteva i na gradilištima u Njegušima i Krstacu u zaleđu Kotora.

Grgo Plećaš rođen 1890. godine na Dragoviji sudjelovao je u Prvom svjetskom ratu kao dio austro-ugarske mornarice. Bio je jedan od organizatora brodske pobune te je prvotno osuđen na smrt. Uspio je pobjeći, međutim ponovno je uhvaćen i osuđen na dvogodišnju kaznu. Poslije rata se vratio kući.

	Datum pogibije	Mjesto	Uzrok smri
Jurišin Petar	19.06.1918.	Italija	-
Krstičević Petar	9.11.1917.	bolnica u Mostaru	-
Musuljin Ivan	27.12.1917.	bolnica u Mostaru	-
Musuljin Josip	24.02.1917.	bolnica u Mostaru	upala pluća

Poginuli u matičnim knjigama umrlih župe Vid

Upis za Petra Jurišina u matici umrlih

Fotografije Grga Plećaša (lijevo) nastala oko 1910. godine i Martina Ilića (desno), nastala između 1910. i 1914. godine.

U ratu su bili i **Jure Markota**, brat mu **Ilija**, rođaci **Mijo**, **Stipan** i **Ante** zvani Antić kao i **Jure Brnas**. Vidonjci **Stipan Markota** i **Stipan Ilić-Peke** su na početku putovanja prema frontu u Crnoj Gori pjevali:

*Crna Goro lako mi je za te,
dva Stipana spremaju se na te,
tafun tafun tika taka.*

Grgo Plećaš

Moj je otac Grgo rođen 1890. godine na Dragoviji. Godine 1910. odlazi u austrougarsku mornaricu koja je tada trajala 4 godine, vrativši se kući 1914. godine. Te godine započinje

Prvi svjetski rat tako da je on odmah poslan na austrougarsku mornaricu kao mornar na ratnom brodu koji je imao 300 mornara. Pred kraj rata u Kotoru mornari su odlučili srušiti Austrougarsku monarhiju, i oni su to učinili. Kad sam pitala oca zašto su to učinili, on mi je rekao: „Oni su došli na moje, meni zapovidati, a ja ih ne razumim!“. Pobuna je imala 18 vođa od kojih je jedan bio moj otac. Potopili su brod i navodno je moj otac kapetana bacio u more. Uskoro su uhićeni i optuženi za izdaju te zatvoreni u zatvoru na jednom otoku. Tijekom suđenja koje je trajalo sedam dana davali su im samo

jednu jabuku za jelo. Presuda je bila smrt stijeljanjem, što je okupilo puno naroda. Nakon što su njih 18 vođa pobune postrojili s povezom preko očiju, četvoricu su odmah strijeljali, a ostale su pitali imaju li posljednju želju. Oni su tražili da im skinu povez s očiju kako bi bacili zemlju na četvoricu već strijeljanih, te su to iskoristili za bijeg nestavši u masi ljudi koji su gledali smaknuće. Ponovno su ih uhvatili i zatvorili te osudili na dvije godine zatvora uz mogućnost da ih netko otkupi. Iako je njegov otac bio imućan, on to nije učinio nego Petar Ramić iz Vida koji je tada živio u Italiji i tamo stekao bogatstvo.

Nakon toga se vraća kući na Dragoviju te se ženi za svoju majku. Kad sam je pitala zašto se udala baš za njega, ona je rekla da je bio kao gorska vila kad se vratio iz mornarice. Nakon rata je često spominjan u dnevnom tisku, ali ipak nije primao nikakvu naknadu ni od austrijske ni jugoslavenske vlasti. Iz mornarice je donio mornaričku škrinju i uniforme koje do danas nisu sačuvane, osim fotografije u mornaričkom odijelu koja je nastala prije rata.

Kazivala Tada Plećaš

Jure Markota

Djed mi, Jure Markota, službovao je u Austro-Ugarskoj vojsci oko 1900. godine. Vojni rok trajao je tada tri, a mornarica četiri godine. Odlikovan je za zasluge Ordenom Križa na kojem je pisalo 1912.-1913., a u Prvom svjetskom ratu borio se od 1914.-1918. godine. Bio je časnik, na ramenima je nosio epolette sa činom šesterokrake zvjezdice, ali ne znam koliko ih je bilo i koji je to čin bio. Nosio je uza se kartu cijele tadašnje države sa crno-žutom zastavom. Od svoga djeda sam do danas sačuvao kožnu torbicu za strijeljivo.

Bilo je dosta ljudi iz župe Vid na bojištima, kao vojnici Austro-Ugarske, ali ne znam koliko ih je poginulo. Na bojištu je bio i moj djed Jure, brat mu Ilija, rođaci Mijo, Stipan i Ante zvani Antić, a Jure Brnas bio je u mornarici.

Kazivao Žarko Markota

Martin Ilić

Moja majka mi je pričala o svom ocu Martinu Iliću iz Vida koji je odslužio redovni vojni rok u austrougarskoj mornarici te nakon toga sudjelovao u mornarici tijekom Prvog svjetskog rata. O tome svjedoči i fotografija mog djeda u uniformi austrougarske mornarice, koja je jedina uspomena moje majke i njenog oca, jer je poginuo nedugo nakon njenog rođenja. Iako je bio mornar, nesretnim slučajem je poginuo na Neretvi 1925. godine pri prevrtanju lađe dok je prevozio građevinski materijal u Vid.

*Kazivala Vinka Mihatović,
rođena Taslak*

Ante Volarević

Moj djed Ante Volarević je rođen 1892. godine u Prudu, a živio je kao težak i bavio se poljoprivredom. Otac mu je bio glavar obitelji koja je tada brojila 40 članova, jer su živjeli u obiteljskoj zadruzi. Kako je 1914. godine ostao bez oca, a kao najstariji sin, trebao je postati glavar obitelji, pa početkom rata pokušava izbjeći novačenje i odlazak na bojište, najprije zbog rada na poljima riže koja su se tada nalazili u polju kod Vida u Lukama, a u tome mu je pomogao tadašnji vidonjski župnik don Jozo Damić. Kada mu to više nije pomagalo da izbjegne odlazak na bojište, pokušao je izvući se na slab vid, te je pričao kako

je pri testiranju vida morao dobro glumiti da ne vidi ništa, a kako nije bilo nikakvih aparata koji su mogli provjeriti vid pacijenta, testiranje se vršilo tako da bi mu se mahalo ispred očiju, pa ako pacijent pogleda, onda znači da zapravo nije slijep i poslali bi ga na bojište. Nakon toga kada je vidio da ne može izbjeći novačenje odlučio je otići u radni odjel, tzv. *Arbeitsabteilung*. Poslan je na rad u Crnu Goru, u Boku Kotorsku 1916. godine o čemu svjedoči i oporuka koju je sastavio prije odlaska. Kao radnik u pomoćnoj kompaniji radi na uređenju puteva i na gradilištima u Njegušima i Krstacu u zaleđu Kotora. Za vrijeme pobune austro-ugarskih mornara je bio u Zelenici, ali nije sudjelovao u pobuni, jer se sakrio dok to prođe. Tamo mu je pomagao jedan Crnogorac da ga ne pošalju na bojište. Tijekom boravka moj djed je pomagao obitelji jednog Crnogorca koji je, također izbjegavao odlazak na bojište, koji mu je u znak zahvalnosti dao aluminijski prsten. Nakon povratka kući je donio puno uspomena koje i danas čuvam, kao što je *Pravila za dobrog vojnika, Ratne molitvenike*, a sačuvali smo i veliki broj razglednica s ratnom tematikom koje je on slao kući ili je dobio od prijatelja koji su bili na bojištu.

Kazivao Željko Volarević

Don Nedo Kešina

40. godišnjica svećeništva - 19. kolovoza 2018.

Dragi mještani, dragi prijatelji i dragi uzvanici!

S ponosom mogu reći da sam moj jubilej s puno radosti i zahvalnosti doživio. Nije to bio obični dan ili obična nedjelja, nego dan sjećanja na svećeničko ređenje 1978. godine. Atmosfera, štimung, oduševljenje, vjerski zanos i vjerujem razmišljanje o duhovnim zvanjima u našoj župi, što mi je bio cilj, da ponovno slavimo u Vidu Mladu misu ili da se radujemo redovničkim zvanjima. Na tu nakanu molim svaki dan s vjerom da će dragi Bog pozvati mladiće i djevojke u svoj vinograd. Moju rodnu župu ne zaboravljam. Tu sam se rodio, tu sam odrastao i tu pripadam i nadam se vječni počinak naći.

Ovim putem želim se zahvaliti svima koji su doprinijeli da moj jubilej uspije. Posebno našem župniku don Mili, propovjedniku don Stjepanu Vrdoljaku iz Grabovca. S vekolikom zahvalnošću želim se kod moje majke, braće, nevjesta, sinovaca i sinovki i svih darovatelja zahvaliti i reći im veliko HVALA!

Naravno da ne zaboravljam moju sestru Maru i njezinu obitelj. Hvala Crkvenom zboru za glazbeno umijeće. Svima HVALA!

Posebno dragom Bogu, BD Mariji i svim našim nebeskim zaštitnicima.

Molimo svi da u našoj župi niknu nova svećenička i redovnička zvanja. Pozdravljam sve u našoj župi i svima želim Božji Blagoslov.

Vaš don Nedo Kešina

Svetu misu zahvalnicu za svoj jubilej don Nedo je proslavio u Vidu 19.kolovoza 2018. godine u koncelebraciji s župnikom don Milom Čalom, don Stipom Vrdoljakom i don Draganom Rajkovićem. Za svećenika je zaređen 25. lipnja 1978. godine u Splitu, Mladu misu proslavio je 30.srpnja 1978. u crkvi Gospe Snježne u Vidu. Svećenički život započeo je u Poljičkom dekantu, prva župa don Nedjeljke bila je Donji Dolac. 1982. godine nadiskup Franjić šalje ga u Ravču kod Vrgorca gdje je ostao do 1998. godine. U prosincu 1998. don Nedjeljko odlazi u Njemačku, gdje je prema zamisli nadbiskupa Ante Jurića trebao preuzeti Hrvatsku katoličku misiju u Villingenu-Schwenningenu, u nadbiskupiji Freiburg. To se nije ostvarilo te je preko natečaja primljen na njemačku župu Velike Gospe u Sulzthalu u biskupiji Wurzburg, gdje ostaje do 2001. godine. Iste godine

zbog nedostatka svećenika iz Sulzthala je premješten u veliku župu sv. Kilijana u Nudlingen. U toj župi don Nedjeljko je 29. lipnja 2013. proslavio srebrenu misu (25. godina svećeništva), a srebrenu misu proslavio je i u svojoj rodnoj župi u Vidu 16. kolovoza 2003. godine. Na proslavi prošle godine u Vidu pred kraj sv. Mise don Nedjeljko je uručen veliki križ kao poklon naše župe, dok je gradonačelnik Vrgorca gosp. Ante Pranjić s nekolicinom mještana Ravče uručio zahvalnicu za sve što je don Nedjeljko napravio dok je bio župnik Ravče (1982.-1998.). Nakon svete mise ispred crkve slavlje su uveličale folklorne skupine: KUD „Jankovci“, KUD „Dukati“ i KUD „Gospe Snježne“ koji su prikazali svoje folklorne običaje. ♦

Duhovna obnova

u župi Gospe Snježne Vid 30.XI.-2.XII.2018.

Ines Ilić

U našoj župi održana je trodnevna duhovna obnova koju su predvodili brat Dražen Marija Vargašević i č.s. Maja Pavla Bašić.

Duhovna obnova započela je sv. Misom i prigodnom kateheзом. Jedna od stvari koje su izrečene na katehezi, bio je važan poziv na raskajanost srca, važnost ispovijedi te kako u crkvu trebamo dolaziti radi Isusa, a ne radi ljudi. Poslije mise, bio je susret s krizmanicima i njihovim roditeljima te roditeljima prvopričesnika.

Drugog dana duhovne obnove započeli smo klanjanjem pred Presvetim, bilo je razmatranje i sveta misa u kojoj je brat Dražen i dalje poticao narod na ispovijed i na međusobnu pomirbu i ljubav.

Istog popodneva je bila sv. ispovijed gdje je bio velik broj župljana, ali i ljudi iz drugih mjesta. Nakon sv. ispovijedi, bio je susret s mladima iz nere-tvanskog dekanata i Klanjanje. Susret s mladima vodila je č.s. Maja Pavla Bašić pričajući svoje životno svjedočanstvo spomenuvši kako je tekao njezin život i odabir zvanja. Na predavanju je koristila bočicu „Coca - cole“ kojom je prikazala i

objasnila kakva je to „gazirana radost“, točnije svjetovna radost, a to je radost u koju nas vodi grijeh. Ta sreća nije trajna, ona ishlapi kao i „Cola“ i isprazni naše duše, jer postanu uprljane grijehom. S druge strane, sestra Maja je uzela bocu vode i rekla kako je ona zapravo voda koja nas čisti, a to voda je Isus Krist. Iz Njegovih je prsiju potekla voda koja nas čisti, koja nas pere od grijeha i oslobađa od zla i tame, u koju nas uvodi grijeh. Svima nama postavlja se pitanje što to nas hrani? Čime se hrani naša nutrina? Što to tebe čini sretnim čovjekom? Jesi li sretan/na bez Isusa?

Nakon predavanja svi mladi su dobili komadić tamjana, a taj komadić tamjana bio je simboličan znak svih naših čežnji, želja i svega onog što jesmo. Taj komad tamjana stavio se u tamjanicu na žar, a brat Dražen je rekao da, prije nego dođemo pred tamjanicu, Isusu predamo sve naše želje i sve što jesmo, cijeli naš život. Taj žar bio je sama vatra Božje ljubavi. Crkvom su se širili mirisi tamjana, a osjećao se predivan mir i radost. Širila se pjesma tih mladih ljudi koji svoje sve ostavljaju i predaju pred Vječnom Ljubavlju, a to je sam Isus.

Predavanje Njemu i proglašenje Njega našim Gospodinom bila je predivna gesta te večeri. Na kraju susreta, brat Dražen ispričao je i svoje svjedočanstvo o tome kako je htio postati vojni pilot, a na kraju postao onaj koji će u Isusove mreže ljubavi loviti ljude.

Zadnji dan duhovne obnove, u nedjelju, bila je sv. Misa i tu smo zahvalili Isusu za sve milosti koje je učinio u župi. Kao i prethodnih dana, kroz propovijed, brat Dražen je ponovno naglasio važnost pokajanja i ispovijedi. Posebno je istaknuo da se pomirimo s drugima i da krenemo napokon za Isusom, da se odrekemo Sotone koji je lažac, koji nas želi odvesti u propast. Na kraju mise, ispred Presvetog proglasili smo Isusa Krista kraljem naše župe i primili blagoslov. Naših 36 župljana su isti dan primili karmelićanski škapular te posvetilo svoje živote Blaženoj Djevici Mariji, našoj majci.

I na kraju, teško je riječima prenijeti i opisati radost i blagoslove koje smo osjetili tih dana, ali ono što mogu reći jest to da je jedino u Isusu spas i da je On sama radost i mir i da nas neće ostaviti ni oglušiti se na naše molitve ako ga tražimo. ♦

Vid i Inter Ecclesia 29.VII.2018.

Mladi župe Gospe Snježne

tekst nije lektoriran

Zbog neprihvatanja uslijed međusobnih različitosti ljudi mogu biti otuđeni čak i kad te različitosti ne skrivaju u sebi ništa loše, ali postoji i drugačiji put na kojemu ljudi u različitostima vide potencijal uzajamnog obogaćenja te se u njima još više zbliže. Interecclesias u sebi nosi ideal onoga drugog puta, i to na temelju snage Duha Svetoga koji Božanskom ljubavlju različite članove Crkve i različite mjesne Crkve diljem svijeta spaja u mozaik zajedništva.

Nadahnuće izvire iz onog poticaja koji je preko svetog Ivana Pavla II. pokrenuo Svjetske dane mladih i razvija se od prošle godine kad su mladi pripadnici katoličkog pokreta "Regnum Christi" pod vodstvom patera Artura Diaza, LC, kapelana Samostana Utjelovljenja bosonogih karmelićanki iz Avile, nastavili njegovati međunarodno crkveno zajedništvo. Ove godine mladi Španjolci poželjeli su doći u Hrvatsku i nastavljati sa sličim iskustvima u drugim narodima i izvan svjetskih dana mladih, i Karmel Božjeg Milosrđa podržao ih je velikodušnim srcima mahom mladih u Dubrovniku, Splitu, Sinju, Vidu i Međugorju.

Ideja da se Vid uključi na mapu ovogodišnjeg susreta dogodila se u Dubrovniku na predavanjima brata Dražena Marije Vargaševića u zajednici mladih Sv. Mihajla, čiji je aktivni član naš župljanin Hrvoje Marušić, s idejom da se duhovno obogati zajednica, svoje razmišljanje je prenio župniku i ostalim volonterima koji su to velikodušno prihvatili i na kraju iznijeli cijeli projekt. Kao i što je normalno u današnjem digitalnom svijetu cijela organizacija se komunicirala preko grupe na društvenoj mreži u koju je bilo uključeno par mladih koji su raspodijelili zadatke međusobno i krenuli u organizaciju i koordinaciju.

Prenoseći informacije međusobno od jednog do drugog vrlo brzo su javili velikodušni domaćini za prihvatanje mladih za prenoćište te se tako moglo nismetano krenuti dalje. Same detalje o protokolu koji se trebao održati tih dana smo dobivali u hodu budući da su molitve namijenjene ovom projektu bile upućene Duhu Svetom, čime su se organizatori vodili, ali i prilagođavali situaciji na terenu jer nisu mogli predvidjeti kako će mladi reagirati na program, što bi trebalo izbaciti, promijeniti, što dodati. Na sastanku par dana prije samog dolaska s

Draganom Vučićem i Markom Marušićem je dogovoreno kako se organizirati tijekom prihvata, oni su na sebe preuzeli organizaciju ručka, večere kojom su mladi Španjolci željeli dati svoj obol ovom susretu. Odmah potom su krenuli i velikodušnošću naših župljana prikupili novčana sredstva i pripremili sve potrebno.

Sam program je bio zamišljen tako da je središnji dio dana bio rezerviran za sudjelovanje na župnoj Svetoj Misi u zajedništvu sa župnikom don Milom Čalom. Propovijedao je pater Arturo o Isusovu umnažanju kruha (Iv 6, 1-15) snažno ističući važnost velikodušnosti, spremnosti da jedni drugima pružamo zemaljsku i nebesku hranu, pod očitim dojmom gostoljubivosti koju je sa svojom zajednicom doživljavao od svojih domaćina. Djelovanje Duha Svetoga osjetilo se prije svega u zajedništvu molitve, osobito one sakramentalne. Usprkos različitosti jezika, brzine moljenja i pjesama kojima izričemo svoje osjećaje prema Isusu. Duh je ujedinjavao po odanosti Blaženoj Djevici Mariji i Svetcima, po istom nauku Crkve, istoj odanosti Papi – principu katoličkoga jedinstva.

Nakon toga je slijedio ručak mladih s svojim domaćinima koji su ih primili u svoje kuće, te članovima zbora mladih u župnoj dvorani, kratka pauza i odmor u kućama trajao je do 15 sati, kada se krenulo u obilazak Arheološkog muzeja i kratku vožnju lađama Norinom. Prepoznavao se zajednički žar prema evangelizaciji i

Zajednička slika gostiju iz Španjolske s nekolicinom naših župljana

prema ugrađivanju prijateljstva s Isusom u mladenačke živote, usprkos zahtjevnosti uslijed suvremenih izazova. Duh Sveti ulijevao je snagu i volju za intenzivni ritam događanja po velikoj vrućini, za trajno obnovljane ljubaznosti, poniznosti i poučljivosti koje su, ne bez poteškoća, prepoznavali kao bitne darove Duha Svetoga za opstojnost i rast zajedništva. Tako su se španjolska i hrvatska trobojnica polako sve složnije vijorile na istom jarbolu. Što je kulminiralo druženjem u župnoj dvorani gdje su mladi Španjolci, mladi iz župe i njihovi prijatelji iz Međugorja svjedočili o svojoj vjeri, problemima s kojima se suočavaju u svakodnevnici, među svojim obiteljima, prijateljima u zajednici, uz animaciju i prevođenje brata Dražena, koji ne nakon toga predvodio otvoreno klanjanje u župnoj crkvi gdje su sudjelevali mnogi župljani, željni riječi Božje i duhovne okrijepe. Na iznenađenje mnogih kada su se pripremale namirnice za večeru, dvoje mladih Španjolaca je s velikom željom i ljubavlju uronilo u pripremu španjolske *paelli* tradicionalnog rižota koje je bilo

neobično za domaćine, ali svakako jedno lijepo iskustvo. Pod budnim duhovnim i očinskim okom patera Artura i brata Dražena mladi su se opustili i sve se više približavali u razgovorima, i razbili jezične barijere. Španjolci su prenoćili kod svojih domaćina u našem Vidu i ponedjeljak ujutro nakon zajedničke molitve krenuli zajedno s njima prema Međugorju gdje smo imali priliku biti još malo u zajedništvu s njima, nakon kojeg smo se pozdravili i vratili svojim kućama. Sigurno nećemo zaboraviti naše mlade i starije iz Španjolske, Dubrovnika i Sinja i ovo predivno druženje kroz dva dana jer hrvatski domaćini ove godine na ljeto idu u uzvratni posjet u Španjolsku.

Prekrasna ideja koja je uz otvorenost i velikodušnost svojih domaćina pretočena u djelo, obogatila nas je u svakom pogledu. Ovim putem se još jednom zahvaljujemo svima onima koji su svojim nesebičnim financijskim priložima, radom, trudom, uslugom i sredstvima pomogli da se cijela župa predstavi u najboljem svjetlu. Za kraj je vrijedno prenijetu poruku

patera Artura po povratku u Španjolsku:

„Prije svega zahvaljujem vam za svu brižnost, finoću i dragost kojom se organizirali Interecclesias u Hrvatskoj. Ova zahvalnost počinje sa svakim od vas, koji ste ostvarili ono što se moglo činiti snom ili nečim nemogućim. Vi ste nam pokazali ono najbolje od Hrvatske, a to je njezina duša. To je nešto što nije lako vidjeti na prvi pogled i turisti koji tamo prolaze to ne uspijevaju uočiti. Puno je stvari koje su mladi Španjolci pričali dok smo se vraćali kući. Puno je i obitelji koje su mi se javile da mi izraze zahvalnost i prenesu mi sva čuda koja preporučavaju njihova djeca iz onoga što su proživjeli u Hrvatskoj. Nema sumnje da je Bog nagradio sav trud koji ste uložili, vjeru, molitvu i žrtvu koju ste ugradili u organizaciju svih aktivnosti: susreta, klanjanja, Misa, obroka, šetnji, obitelji, prijevoza, posjeta, sve je dospjelo do savršenstva i do najuzvišenije dirnutosti milošu Božjom. Interecclesias, rođen u svijetlu Svjetskog dana mladih koje je utemeljio Papa Ivan Pavao II., daje nam otkriti, živjeti i diviti se onome što je Crkva, u njezinu bogatstvu jezika, rasa, kultura, povijesti i ono što znači živjeti vjeru, ideal življenja Evandjelja i biti svet. Vi ste nam to pokazali u Dubrovniku, Splitu, Sinju, Vidu i Međugorju i svakom kutu Hrvatske koji smo posjetili. Puno vam hvala za sve, i kako kaže geslo Interecclesias „ono što nas ujedinjuje“ a sad na udaljenosti to je molitva i naš život u Kristu. ♦

Serijal razgovora sa svećenicima iz župe

Don Marinko Jurišin

Za ŽL razgovarao: Vicko Marušić

Hvaljen Isus i Marija, don Marinko, u našem župnom listu objavljujemo priče svećenika koji su rodom iz naše župe, želimo razgovor za ovaj broj nastaviti s Vama.

Molimo Vas, kratko se predstavite?

Zovem se Marinko Jurišin, sin pokojnog Ivana Jurišina i pokojne Vide r. Petković. Župnik sam župe Porođenja BDM-e u Tugarima.

Možete li nam nešto reći o vašem životu i životu u župi prije odluke da pođete u sjemenište?

Moj život prije odlaska u sjemenište bijaše vrlo jednostavan. U mojoj obitelji, nas tri brata (Jure, umro i Pero) i sestra Ana te naši roditelji otac Ivan i majka Vida, imali smo jedno djetinjstvo puno zajedništva i veselja, iako u oskudnim okolnostima. Ja sam od malih nogu uvijek (skoro svaki dan) bio na sv. Misi i već tada zamišljao moj život svećenika. Mislio sam tada kako Boga približiti čovjeku i kako čovjeka dovesti do dragog Boga.

Kada i kako ste se odlučili za svećenički poziv?

1968. godine don Mate Selak (tadašnj župnik) organizira duhovnu obnovu župe. Tu

duhovnu obnovu predvodi jedan trećoredac iz Zagreba. Svaki svećenik želi nekoga od mladih pridobiti za duhovno zvanje. Mene su pitali dal bih htio biti svećenik? Ja sam sa velikim oduševljenjem prihvatio poziv i otišao u Split. Tada sam završio sedmi razred u Metkoviću, a nastavio osmi razred u Splitu u školi „*Ruđera Boškovića*“. Kada sam završio osmi razred, otišao sam u Zagreb na Ksaver kod otaca trećoredaca koji su tada podigli novi samostan u Odri (malo mjesto između Zagreba i Nove Gorice) gdje sam završio prvi razred klasične gimnazije.

Imate li nešto posebno istaknuti o vremenu provedenom u sjemeništu i možete li povući paralelu s današnjim životom sjemeništara?

Kako ne? Kad sam završio prvi razred otci trećoredci su mi rekli da ne mogu više biti kod njih nego da moram svojoj kući, jer biti fratar ili svećenik to nije za mene. To mi je bilo rečeno u Zagrebu. Sjeo sam na vlak i putovao prema Metkoviću, prema svojoj kući, te sam kupio dvije kutije cigareta i sve ih do Metkovića popušio (to su mi bile i prve i zadnje). Budući da sam ja tvrdoglav, nisam odustajao, nego sam uputio molbu nadbiskupiji, gdje su me primili s napomenom „*na kušnju*“.

Evo jedne zgrade na početku moga vremena u Splitu- u ono vrijeme život je bio doista siromašan, pa se živjelo i preživljavalo od doprinosa sa župa. U splitskom sjemeništu u to vrijeme bilo je oko 120 kandidata za svećenika u četiri razreda. Kod jednog ručka se događa slijedeće- u cijeloj blagovaonici bilo je dvanaest stolova. Kod mog stola netko je sakrio kolače, koje smo mi dobili, i tako su dobili dvostruke kolače te slijedom toga jedan stol ostade bez kolača. Ja sam bio novi i nisam niti poznao skoro nikoga od momaka. Na kraju ručka se moli zahvalna molitva, a tada Prefekt (onaj svećenik koji vodi sjemeništare) govori slijedeće: „Ovdje nazočni MJ koji je primljen i to na kušnju, organizirao je bandu i ukrao tuđe kolače“. Niti je on ispitao, ni provjerio kako stvari stoje, ali on je mene osramotio pred svim sjemeništarcima. Ja nisam imao ništa s tim, te se je on sutradan ispričao. Eto, jedne male zgrade iz Sjemeništa. Teško je usporediti tadašnji život u sjemeništu sa sadašnjim. Ali, mislim, da danas poglavari više surađuju sa sjemeništarcima nego prije. Osim toga, danas nema neimaštine kao onda.

Kakav osjećaj u Vama budi prisjećanje na dan kada ste proslavili Mladu misu?

Taj dan u meni budi velike i neopisive osjećaje. Cijelo mjesto sakupljeno oko mene, ali još više oko Crkve, oko Gospodina. U tim trenucima se zaboravi svaka prepirka i svi dišu kao jedno. U tim trenucima sam zahvaljivao Bogu i pitao Gospodina zašto je to On meni priredio? Osjećaj zahvalnosti nije me napustio do današnjega dana, hvala dragome Bogu!

Možete li nam ukratko napraviti presjek vašeg svećeničkog života od prve župe do danas?

Nakon Mlade mise imenovan sam župnikom na Šolti u župi Srednje selo, Donje selo i Maslenica. Tu sam ja izrekao neke istine o zločincu Titu te sam morao napustiti našu dragu Hrvatsku. U Švedskoj, u Stockholmu sam dobio utočište, te sam u Katedrali imenovan svećenikom za mlade. Nakon dvije godine poslan sam u Goteborg za kapelana. S tog mjesta poslan sam u Rim, gdje sam studirao Liturgiju (Služba Božja) te položio za magistra. Onda sam se vratio u Hrvatsku i postao župnikom u Ričicama kod Imotskog. Zbog nekih nesuglasica sa Nadbiskupom ponovno sam otišao u Švedsku. Nakon nekoliko godina imenovan sam kapelanom u Hoechstædu, gdje sam ostao tri godine. Iza toga vraćam se 2002.g. u domovinu i postajem župnikom u župi Dobranje- Bijeli vir, gdje ostajem do 2014.g. Te godine sam imenovan župnikom u Tugarima.

Kolike su vaše veze danas s rodnom župom i kakve su?

Moja rodna župa Vid je ishodište mene i svega onoga što ja jesam. Sve što se zbiva u Vidu tiče se mene. Ja dolazim u Vid onoliko koliko mi moje dužnosti dozvoljavaju. Uvijek mi je ponovna radost doći u Vid tj. kući mojoj. Na sve svetkovine koje mogu više nego rado se odazivam. Svakom župniku kao i sadašnjem želim pravi uspjeh u obnašanju njegovih obaveza. Isto tako, rado i često se pomolim za moju rodnu župu.

Imate li poruku za mlade u Vašoj rodnoj župi?

U svakom slučaju. Mladi trebaju svojim životom potvrditi ono što su na svojem krštenju primili. Primili su Kristovu ljubav i milost. Primili su dar života, koji je slika i prilika Boga živoga. Bog na krštenju oslobađa čovjeka od istočnog grijeha te mu daje mogućnost da u sebi razvija sve darove koje mu je

Bog podario. Svojim životom, mladi bi trebali potvrditi Božji život u sebi te tako dati primjer svetoga života svima onima koje susreću na svome putu. Mladi trebaju biti pravi kršćani/nke koji/koje na taj način žive svoj život te time biti uzori božanskog u sebi i primjer svima ostalima. Naprijed mladi!

Koja bi bila Vaša poruka svim ostalim župljanima?

Vrlo rado dolazim u moj dragi Vid. Kad sam u Vidu osjećam se dobro. Sve moje mještane i mještanke vrlo rado pozdravljam i cijenim. Njima svima želim da u svome životu ostvare pravi kršćanski duh. Mi imamo velikog zagovornika u svetom Alojziju Stepincu. On nas štiti i On za nas moli. Utecimo se njemu te budimo pravi nasljedovatelji/ljice onoga što Stepinac jest i onoga čemu nas Stepinac uči. Na sve moje župljane i župljanke zazivam zaštitu svetog Alojzija Stepinca kao i Božji blagoslov.

Kršteni u 2018.

1. Pia Kaleb, kći Deniala i Marijane rođ. Bulum, rođena 27.12.2017. u Metkoviću, krštena 11.02.2018. u Vidu
2. Marta Ilić, kći Tea i Ane, rođ. Batinović, rođena 10.10.2017. u Dubrovniku, krštena 11.02.2018. u Vidu
3. Marin Petković, sin Rudolfa i Valentine, rođ. Rašić, rođen 03.03.2018 u Dubrovniku, kršten 22.4.2018. u Prudu.
4. Leon Volarević, sin Jurice i Patricije rođ. Marević, rođen 07.03.2018. u Metkoviću, kršten 29.04.2018. u Prudu
5. Petra Klobučić, kći Tonia i Ivane rođ. Batinović, rođena 16.04.2018. u Dubrovniku, krštena 01.07.2018. u Vidu
6. Dora Markota, kći Željka i Martine rođ. Marušić, rođena 16.04.2018. u Metkoviću, krštena 22.07.2018. u Vidu
7. Gabriel Beš, sin Ante i Mone rođ. Mugadan, rođen 30.05.2015. u Oslu (Norveška), kršten 23.09.2018. u Vidu
8. Josip - Bartol Bukovac, sin Maria i Antee rođ. Boras, rođen 13.08.2018. u Dubrovniku, kršten 21.10.2018. u Vidu
9. Emma Marušić, kći Antonia i Sandre, rođ. Kelava, rođena 07.09.2018 u Dubrovniku, krštena 28.10.2018. u Prudu
10. Roko Taslak, sin Zvonimira i Helene rođ. Perišić, rođen 02.08.2018. u Splitu, kršten 28.10.2018. u Prudu
11. Roko Volarević, sin Ante i Zorice rođ. Skoko, rođen 26.09.2018. u Dubrovniku, kršten 18.11.2018. u Prudu
12. Adrian Šiljeg, sin Tomislava i Zorice rođ. Marić, rođen 28.09.2018. u Metkoviću, kršten 23.12.2018. u Vidu
13. Lucija Markota, kći Augustina i Anamarije rođ. Taslak, rođena 09.11.2018. u Dubrovniku, krštena 30.12.2018. u Vidu

Toni i Ivana Klobučić krstili su svoje četvrto dijete kćer Petru, tom prigodom biskupija je uručila prigodan poklon i novčani doprinos što je običaj kod krštenja četvero i više djece u obitelji.

Prvopričesnici 2018.

Prva pričest u župi održana je 12. svibnja 2018, sakrament je udjelio župnik don Milivoj Čalo. Ovogodišnji prvopričesnici su:

Marino Jakić, Dragan Volarević, Mate Vuković, Gabrijela Matić, Mihael Kaleb, Leo Muslim, Jure Ilić.

Krizmanici u 2018.

27. svibnja 2018. u župi je podijeljen sakrament svete potvrde (Krizme), podijelio ga je dr. prof. don Mladen Parlov za 13 krizmanika/krizmanica naše župe.

Ovogodišnji krizmanici su: Marino Tolj, Željko Ramić, Andrija Šalinović, Ivana Kešina, Sofija Volarević, Iva Marušić, Ivan Boras, Josip Begić, Ante Bukovac, Greta Petković, Laura Ilić i Josipa Bukovac.

Vjenčani u 2018.

1. Stanislav Vasilj, sin Ive i Borislave rođ. Šimović iz Međugorja i Ana Ilić, kći Josipa i Ivke rođ. Vučić iz Vida. Vjenčani 20.04.2018. u Vidu
2. Jerko Alerić, sin Željka i Jelene rođ. Dominiković, iz Metkovića i Ivana Vučić, kći Dragana i Marice, rođ. Granić iz Vida. Vjenčani 19.05.2018. u Vidu
3. Ante Suto, sin Luke i Albine rođ. Bjeliš iz Vida i Tatjana Volarević, kći Mira i Mladenke rođ. Herceg iz Pruda. Vjenčani 26.05.2018. u Prudu
4. Ante Musulin, sin Ivica i Nade, rođ. Čendo, iz Metkovića i Gordana Volarević, kći Dragana i Željke rođ. Zelenika iz Pruda. Vjenčani 23.06.2018. u Prudu
5. Kristijan Ramić sin Ante i Dragice rođ. Marević iz Vida i Milka Vučić, kći Mate i Ružice rođ. Brljević iz Vida. Vjenčani 13.07.2018. u Vidu
6. Ante Čelić, sin Ivana i Nedjeljke rođ. Buljan iz Imotskih Poljica i Matea Ilić, kći Mate i Maše, rođ. Vučić iz Vida. Vjenčani 25.08.2018. u Vidu
7. Vinko Šiljeg, sin Ante i Mandice rođ. Bukovac iz Vida i Franciska Zovko, kći Stipe i Ankice rođ. Grujo iz Samobora. Vjenčani 02.09.2018. u Vidu
8. Nikola Crnčević, sin Davora i Ruže, rođ. Jurković iz Metkovića i Antea Jurišin, kći

Ante i Irene rođ. Bunoza iz Vida. Vjenčani 07.09.2018. u Vidu

9. Marin Bulum, sin Zdravka i Mirjane rođ. Đurasović iz Metkovića i Nikolina Marušić kći Nikole i Vere rođ. Boras iz Vida. Vjenčani 15.09.2018. u Vidu

10. Jurica Marić, sin Ante i Palme rođ. Žderić iz Rogotina i Ana Suton, kći Vjekoslava i Bergite rođ. Matega iz Metkovića. Vjenčani 07.10.2018. u Vidu

11. Jakov Gnječ, sin Joška i Valerije rođ. Marević iz Krvavca i Iva Jurišin, kći Mirka i Tonke rođ. Brnas iz Vida. Vjenčani 26.10.2018. u Vidu

12. Mijo Marušić, sin Željka i Jadranke, rođ. Bezzer iz Pruda i Ivana Staničić, kći Branka i Vedrane, rođ. Putica iz Dubrovnika. Vjenčani 10.11.2018. u Prudu

Vjenčanje Tonke i Tonija Ereša 21.11.1950 u Kopru (Slovenija)

Umrli 2018. godine iz naše župe

KATA VIDOVIĆ
supruga **Mate**
Rođena Suton, iz Vida
Rođena je 1939. godine preminula 5.1.2018. g.

VINKO VOLAREVIĆ
pok. **Jure**
iz Pruda
Rođen je 1930. godine, preminuo 11.2.2018.

ZORKA MARKOTA
udova **Mirke,**
rođena **Šunjić**
iz Vida
Rođena je 1923. godine, preminula 6.3.2018. g.

MANDA MUSULIN
supruga **Dragutina,**
rođena **Volarević**
iz Pruda
Rođena je 1932. godine preminula 3.7.2018.

ANTE VOLAREVIĆ
-Konjarić,
pok. **Andrije**
iz Pruda
Rođen je 1953. godine, preminuo 16.7.2018. g.

SNJEŽANA SUTON
supruga **Miće**
rođena **Vištica**
iz Vida
Rođena je 1964. godine preminula 28.7.2018. g.

ANDRIJA JANKOVIĆ-Bambo
pok. **Ferenca**
iz Pruda
Rođen je 1965. godine, preminuo 4.8.2018.

STANISLAVKA MARUŠIĆ
supruga **Vojislava** rođena **Krešić**
iz Pruda
Rođena je 1968. godine, preminula 29.10.2018.

MATIJA VOLAREVIĆ
udova **Ivana**
rođena **Volarević**
iz Pruda
Rođena je 1929. godine, preminula 4.11.2018.

JOSIP (JOZO) JURIŠIN
pok. **Ante**
iz Vida
Rođen je 1940. godine, preminuo 6.11.2018.

MLADEN JAKIĆ
pok. **Jure**
iz Pruda
Rođen je 1941. godine, preminuo 12.12.2018.

MILICA (MARA) VOLAREVIĆ
udova **Petra**
rođena **Taslak**
iz Pruda
Rođena je 1933. godine, preminula 23.12.2018.

IVAN VOLAREVIĆ-Bili
pok. **Grge**
iz Pruda
Rođen je 1931. godine, preminuo 25.12.2018.

Umrli 2018. godine iz drugih župa a pokopani u Vidu

LJUBICA PRUSAC
udova Ivana
rođena Markota

Rođena je 1929.godine preminula 9.1.2018. g.
Živjela u Metkoviću, podrijetlom iz Vida.

VINKA TASLAK
udova Ivana
rođena Marević

Rođena je 1936. godine, preminula 26.2.2018. g.
Živjela u Metkoviću

ZORKA VOLAREVIĆ
supruga Tomislava
rođena Rupčić

Rođena je 1940. godine, preminula 11.4.2018.
Živjela u Metkoviću

DANICA PETKOVIĆ
udova Mirke
rođena Taslak

Rođena je 1932. godine preminula 16.4.2018. g.
Živjela u Metkoviću

JELKA BREČIĆ
udova Ratka
rođena Marević

Rođena je 1951. godine, preminula 21.5.2018.
Živjela u Metkoviću

MIODRAG (Mišo) STOJKOVIĆ-učo
pok. Dimitrija

Rođen je 1950. godine, preminuo 16.7.2018.
Živio u Metkoviću

ZORAN PETKOVIĆ
pok. Ivana

Rođen je 1969. godine, preminuo 8.8.2018. g.
Podrijetlom sa Ograda Živio u Metkoviću

MARINKO JURIŠIN
pok. Jure

Rođen je 1981. godine, preminuo 21.8.2018.
Živio u Mostaru

BRANKO PRUSAC
pok. Petra

Rođen je 1953. godine, preminuo 31.8.2018. g.
Podrijetlom sa Ograda Živio u Metkoviću

JOSIP VUČIĆ-Perić
pok. Nikole

Rođen je 1933. godine, preminuo 15.10.2018. g.
Podrijetlom iz Vida Živio u Metkoviću

IVICA-Iko TASLAK
pok. Jure

Rođen je 1963. godine, preminuo 27.12.2018. g.
Živio u Metkoviću

Ulazak u novicijat Ivane Matić 10.V.2018.

9. svibnja 2018. - Pun autobus najbliže rodbine i prijatelja pošlo je u Lasinje kako bi prisustvovali ulasku Ivane Matic (Mirina i Marije rođene Golemac) u novicijat (pučki rečeno „oblačenje“). Sa Plivora se krenulo u Srijedu 9.5. oko 23 sata a pred samostan Sestara Srca Isusova u Lasinju stiglo se jutri 10.5 oko 7 h. Nakon male okrijepe u dvorištu samostana u kapeli Srca Isusova s početkom u 9 h bila je molitva na kojoj se Ivana netom obučena u bijelu odoru pojavila zajedno sa ostalim sestrama. Dok su one

izlazile himnu Gospe Snježne pjevali su nazočni župljani, nakon polusatne molitve u prostoriji za primanja upriličen je susret sa Ivanom koja se od tog trenutka predstavila sa svojim novim imenom MARIE-STANISLAS od Isusa. Svatko je iskoristio prigodu za kratki susret a na kraju je časna Majka dopustila roditeljima i sestrama Marineli i Gabrijeli da petnaestak minuta provedu zajedno unutar samostana nasamo. U 11 sati počelo je svečano misno slavlje povodom davanja zavjeta dvije sestre a predvodio ga je

sislački biskup Vlado Košić. Samostanska kapela Srca Isusova bila je prepuna da primi rodbinu dviju sestara koje su ušle u novicijat i dviju koje su dale zavjete. Nakon svete Mise časne sestre su organizirale za sve goste ručak u obližnjoj banket Sali u kojoj je počašćeno dvjestotinjak gostiju. U popodnevним satima krenulo se natrag uz molitvu, pjesmu i veselje sa zaustavljanjima za osvježenje i okrjepu, kući smo se vratili navečer oko 22 sata.

*Časna sestra
Marie - Stanislas od Isusa*

Uspješna 2018. - Braća Ilić

sport-karate

Ivana Ilić

U protekloj godini braća Marko, Jure i Petar Ilić postigli su odlične rezultate u Karate klubu „Knez Domagoj“ Metković. Marko je po treću godinu za redom na Prvenstvu županije bio prvi i potvrdio da je najbolji u svojoj kategoriji (kate učenici) i ponosno se okitio zlatnom medaljom i peharom. Sudjelovao je na Klubskom natjecanju i na Međunarodnom turniru „Open Split“ i na oba natjecanja uzeo srebro. Nositelj je ljubičastog pojasa, što znači da je položio za više znanje (3.ky). Jure je na Prvenstvu županije uzeo brončanu medalju, a nastupom na „Kupu Jadrana“ okitio se broncom (kate) i ekipnim zlatom. Na Klubskom

natjecanju je uzeo dvije bronce (kategorija kate i kumite). Nastupao je na dva međunarodna natjecanja „Dalmacija Open“ održanom u Splitu i DBG „Open Čitluk“ gdje je dva puta u „kumitama“ bio brončani. Nositelj je plavog pojasa, jer je položio za više znanje (4kyu). Petar je nastupao na Prvenstvu županije u „katama“ gdje je bio treći i okitio se broncom, a na Klubskom natjecanju u „katama“ ponosno se popeo na tron i uzeo zlatnu medalju. U Splitu na međunarodnom turniru „Dalmacija Open“ uzeo je brončanu medalju. Nositelj je zelenog pojasa, jer je položio za više znanje (5kyu). Naši vidonjci su bogatiji za 12 medalja, 3 diplome i 1 priznanje. ♦

Braća Marko, Petar i Jure Ilić

Iva Vučić

brončana na prvenstvu Hrvatske

Gabrijela Alerić

Mlada sportašica iz Vida Iva Vučić u prošloj godini postigla je niz uspjeha. Kao članica Karate kluba Metković karateom se bavi već devet godina. Na Državnom prvenstvu za kade-te, juniore i ml. seniore održanom u Čavlima kod Rijeke od

17 – 19. studenog 2018. godine u kategoriji -53 kg osvojila je brončanu medalju. Ovim uspjehom izborila je nastup na Prvenstvu Balkana koje je održano u Dubrovniku u prosincu prošle godine, gdje je nastupila za reprezentaciju Hrvatske. U drugom kolu izgubila je od reprezentativke BiH 4:3. ♦

Iva Vučić

Rad udruga – **HSŠKD NARONA**

MNK Vid pobjednici Liga kupa 2018.

Branko Markota

Hrvatsko starinarsko športsko kulturno društvo Naronna tijekom 2018. godine imalo je niz događanja.

MNK Vid je u sezoni 2017./18. osvojio drugo mjesto u „Ligi udruge malonogometnih amatera“ grada Metkovića u kojoj je osvojio i Liga kup. Za klub su u sezoni 2017./18. nastupali: Mario Krstičević, Petar Marević, Leon Kozarić, Mateo Kozarić, Matija Ilić, Ivan Marković, Ermin Krvavac, Ivan Ramić, Ivan Markić, Josip Volarević, Marijo Batinović, Matej Brnas, Davor Šutalo dok su voditelji bili: Stipan Suton i Mario Bukovac.

Domagojevi gusari su izveljali svoj jubilarni 20. maraton lađa.

Povijesna postrojba „*Domagojevi strijelci*“ sudjelovali su u procesijama na blagdan Gospe Snježne i sv. Vida, na obilježavanju 27. obljetnice 4. gardijske brigade, 28. travnja u Splitu te na prijemu kod predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović povodom Dana državnosti 25. lipnja.

„*Mladi Vid*“ protekle godine pripomogli su organizaciji biciklističke utrke „XCM Stipe Čamber“, organizirali su gastronomsku manifestaciju „Raštika u Naroni“ 28. siječnja te su u prosincu organizirali drugi Humanitarni advent u Vidu, a sav iznos od prikupljenih donacija te prodaje jela i pića donirali su domu „*Ivana Pavla II.*“ u Međugorju.

Sekcija „*Vesela bratstva vidonjskog pučanstva*“ - MAČKARI Vid tradicionalno su organizirali i proveli pokladne svečanosti od 4. do 13. veljače. Na povorci u Metkoviću sudjelovali su s maskom Trojanski konj s kojom su osvojili drugu nagradu.

Kajak kanu „*Sveti Vid*“ uz pomoć prof. Stipana Sertića, voditelja Vinkovačkih lađara nabavljena su još tri čamca za kajak i kanu. ♦

Rimska noć u Naroni

Ravnatelj AM Naroni Toni Glučina

tekst nije lektoriran

U mjestu Vid nalaze se ruševine Narone, jednog od važnijih antičkih gradova na istočnoj obali Jadrana. Arheolozi su ispod današnjeg glavnog vidonjskog trga pronašli jugozapadni dio popločanog antičkog foruma, a u dubljim slojevima i ostatke najranijeg registriranoga naselja iz sredine 2. st. pr. Kr. Naroni je kao urbana aglomeracija preživjela burna stoljeća sve do propasti početkom 7. st. po. Kr. U njezinim ruinama sačuvali su se neprocjenjivi tragovi života ovog velikog antičkog grada tijekom više od osamsto godina njegovoga postojanja. Arheološke ostatke pronalazimo posvuda u Vidu, na padinama brežuljka, (unutar i izvan gradskih zidina) te u močvarnom terenu na obje obale riječice Norin. Ta područja su danas premrežena stambenim objektima i obradivim površinama. Svakodnevni život na lokalitetu donosi brojne probleme i ograničenja lokalnom stanovništvu, ali s druge strane i određene privilegije i mogućnosti. Ne smijemo zaboraviti činjenicu da stanovnici Vida udahnuju ponovni život i nastavljaju tradiciju naseljavanja ovog iznimno važnog antičkog grada.

Upravo na tragu takvog razmišljanja krenulo se s organiziranjem „I. Rimske noći u Naroni“. Ovaj jednodnevni događaj za cilj ima popularizirati antičko

nasljeđe mjesta Vid. Djelatnici Arheološkog muzeja „Naroni“ su nekoliko godina kreirali scenarij manifestacije kojom bi se oživjela antička prošlost. Zadatak je bio osmisлити događaj koje će nositi poseban pečat te se izdvojiti od brojnih ljetnih antičkih festivala na našoj obali. Suradnja s lokalnim stanovništvom je bila ključ za uspjeh. Željelo se da posebnosti manifestacije doprinese domaćinski ugođaj te da se naglasi gostoprinstvo žitelja Vida. Prvih nekoliko godina vladalo je odlično ozračje i surađivalo se na razini koja je bila prepoznata izvan neretvanskih okvira te je više puta istaknuta kao posebnost ovog događaja.

Svaki početak je težak, pa tako niti organizacija „Rimske noći u Naroni“ nije prošla bez problema. Međutim, ideja je bila rođena te se krenulo u realizaciju iste i to bez financijske potpore s državne, županijske i gradske razine. Prvih nekoliko godina Muzej je snosio troškove što je predstavljalo velik problem. Tijekom tih prvih godina nedostatak financijskih sredstava nije zaustavio organiziranje, jer su brojni mještani svojim volonterskim radom omogućili održavanje manifestacije. Gotovo je nemoguće nabrojiti sve mještane koji su doprinjeli organizaciji i sudjelovali u samom programu. Ovom prilikom bi se zahvalili svima, osobito mladima, koji su

tijekom proteklih godina nesebično pomagali na sve moguće načine održavanju ovog događaja. Vremenom su se financiranju manifestacije pridružile gradska i županijska vlast, a dio dječjih radionica je financiran od strane Ministarstva kulture kroz pedagoške aktivnosti Arheološkog muzeja „Naroni“. Prilikom organizacije smo, osim financijskih, imali i probleme s pronalaskom adekvatnog prostora za održavanje. Na samom početku odustalo se od ideje da se manifestacija održava na platou kod crkve Gospe Snježene ili na parkiralištu na Plivoru. Iako su oba prostora prikladna za prihvat velikog broj posjetitelja, ipak imaju svoja ograničenja (nedovoljan broj parkirališnih mjesta i nedostatak scenografije). Stoga je za cestovni promet zatvoren Naronski trg, a tijekom svih ovih godina korišteni su i prostori na Maloj i Velikoj rivi te u ulici Carla Patscha i ulici Tade Suton.

„Rimska noć u Naroni“ prvi put je organizirana 2011. godine. Događaj se već tradicionalno održava zadnjeg petka u mjesecu srpnju i postalo je nezaobilazno za publiku zainteresiranu za antičko nasljeđe. Iako je na samom početku manifestacija imala izrazito lokalni karakter, odavno je postala atraktivna za žitelje šireg neretvanskog područja, a bilježi se i sve veća posjećenost turista sa splitskog i dubrovačkog područja. Sve to

ukazuje na opravdanost održavanja manifestacije i zadovoljavanja potreba publike za ovakvim načinom zabave. Tako je do danas održano osam „Rimskih noći u Naroni“. Prilikom planiranja željelo se osigurati da raznovrstan program bude prilagođen svim generacijama posjetitelja. Sam događaj započinje s pedagoškim radionicama prilagođenim predškolskim i školskim uzrastima. Nakon službenog otvorenja sljede sadržaji koji su vezani uz prezentaciju rimskodobnih obrta i zabave. Kako bi se osiguralo kontinuirano zanimanje publike svaka „Rimska noć u Naroni“ obilježena je temom. Tijekom prošlih godina izmjenile su se teme poput: *Obrti, Zabava, Nakit, Kozmetika, Hrana, Igre, Odjeća i Vino*. Sadržajima se pristupalo selektivno i pazeći da se publika ne zamori od ponavljanja. Tako su se u Naroni izmjenili brojni prezenteri antičkih zanata i zabave. Međutim, neki su od njih postali gotovo nezaobilazni zbog atraktivnosti svojih nastupa, što se osobito odnosi na atraktivne borbe gladijatora i plesove s vatrom.

„Rimska noć u Naroni“ postala je prepoznatljiv događaj koji se s nestrpljenjem očekuje.

Prvih šest noći organizirao je Arheološki muzej „Narona“ u suradnji s mještanima Vida. Kako je s godinama počelo opadati zanimanje mještana za manifestaciju, te je postalo teško pronaći volontere, organizacija manifestacije prepuštena je gradu Metkoviću, odnosno Turističkoj zajednici grada Metkovića. U posljednje dvije godine financijska sredstva je osigurala upravo Turistička zajednica grada Metkovića koja je postala i glavni nositelj organizacije „Rimske noći u Naroni“. Arheološki muzej „Narona“ nastavio je sudjelovati u svojstvu suorganizatora zaduženog za stručni i pedagoški dio programa. Manifestacija je na početku imala lokalni karakter, ali je s godinama počela privlačiti posjetitelje sa šireg donjoneeretvanskog kraja, odnosno s područja Dubrovačko-neretvanske i Splitsko-dalmatinske županije u Republici Hrvatskoj te Zapadnohercegovačke i Hercegovačko-neretvanske županije u Bosni i Hercegovini. Ovaj događaj prije svega ima turističko-zabavni karakter, ali ne smije se zanemariti niti njegova edukativna, odnosno pedagoško-andragoška komponenta. O budućnosti „Rimske noći u Naroni“ odlučivat će prije

svega zanimanje publike. Ukoliko ono izostane sudbina manifestacije je neizvjesna. Međutim, dobrom marketinškom strategijom i stvaranjem stabilne financijske konstrukcije može se omogućiti da događaj postane vrlo privlačan kulturno-turistički proizvod te da privuče i velik broj posjetitelja iz obližnjih turistički razvijenih središta. S obzirom na dosadašnje dobre reakcije publike za očekivati je ne samo da će se ova tradicija održati već da će se vremenom nadograditi i nadići sadašnje okvire te prerasti u višednevni edukativni festival.

Na kraju bi se u ime Arheološkog muzeja „Narona“ zahvalio svim vrijednim volonterima i udrugama iz Vida. Oni su iznijeli velik dio posla, osobito tijekom prvih nekoliko godina, i svojim predanim radom doprinijeli održavanju manifestacije. Hvala svim volonterima iz grada Metkovića, studentima arheologije, volonterskim udrugama, školama, OPG-ovima i drugima koji su svih ovih godina sudjelovali u programskom dijelu manifestacije. Nadalje, hvala svim presenterima koji su sudjelovali u programu i dizajnerima koji su zaslužni za vizualnu prepoznatljivost „Rimske noći u Naroni“. Hvala i Ministarstvu kulture, Dubrovačko-neretvanskoj županiji, gradu Metkoviću, županijskoj i gradskoj turističkoj zajednici na financijskim potporama, uz želju da nastave s podrškom ovog zanimljivom kulturno-turističkom i zabavnom događaja. ♦

Nova župna vijeća

Marko Marušić

Dana 9. prosinca 2018. godine, u drugu nedjelju Došašća u župnoj crkvi Gospe Snježne prisegnulo je novo Ekonomsko i Pastoralno župno Vijeće. Članovi dosadašnjih Vijeća u mandatu koji im je istekao bili su jedno od najbrojnijih ako ne i najbrojnije do sada u našoj župnoj zajednici a ostat će zapamćeni što se u njihovom petogodišnjem radu promijenilo tri župnika. Članovi dosadašnjih vijeća bili su: Davor Boras, Ivanka Boras, Denijel Kaleb, Alen Kešina, Augustin Markota, Petar Marušić (Mrćun), Petar Marušić (Matin), Vicko Marušić, Ivica Ramić, Matko Suton, Mate Volarević, Petar Volarević, Zlatko Volarević i Zorana Volarević.

Novoizabrani članovi su:

Ekonomsko župno Vijeće čine: Jelena Bukovac, Željko Volarević i Dragan Vučić.

Pastoralno župno Vijeće čine: Vinko Brnas, Miro Matić, Denis Marušić, Nedjeljko Šalinović, Jurica Volarević, Mate Vučić i Mandica Vuletić.

Neka u slozi i međusobnom uvažavanju rade na promidžbi i očuvanju posebnosti župne zajednice te njenom napretku u duhovnom zajedništvu općoj dobroti za sve nas. ♦

Članovi novog pastoralnog vijeća

Članovi ekonomskog vijeća

Pregled zbivanja u župi Vid

tijekom 2018. godine u najkraćim crticama

Branko Markota

SIJEČANJ

21.I. - Bogoslovi Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu sa svojim odgojiteljem (rektorom don Jurom Bjelišem) danas su prisustovali sv. Misi u župnoj crkvi Gospe Snježne u Vidu. U pratnji rektora stigla su tri bogoslova (bogoslov II. godine Domagoj Omrčen-Milić rodnom iz Splita i bogoslovi I. godine Benjamin Daniel Vrdoljak iz Livna i Renato Pudar iz Velića, župa Grab). Tom prilikom don Jure je predvodio svećanu sv. Misu koju je uveličalo pjevanje pučkih pjevača te mladog i župnog zbora.

26.I. - U organizaciji Hrvatskog društva i Arheološkog muzeja „Narona“ održana je „Noć muzeja“. Tema ovogodišnje „Noći muzejskog muzeja“ u Arheološkom muzeju „Narona“ bila je „Muzeji i sport“.

28.I. - U organizaciji sekcije mladih Vid na Naronitskom trgu ispred Arheološkog muzeja „Narona“ održana je 5.raštikijada, gastronomsko-zabavna manifestacija u kuhanju raštike i suhog mesa.

VELJAČA

4.II. - U organizaciji BK Metković u Vidu su održane biciklističke utrke *XC Stipe Čamber kids race* na stazi duljine 640 km i 8.kola REKREATIVNE LIGE DALMACIJE XCM „STIPE ČAMBER“.

Tradicionalno na male poklade, na velikoj rivi osvanuo je Krnjo. U župnoj dvorani u Vidu održan dječji maskenbal kao i u Prudu.

13.II. - Na zadnji dan poklada, danas su Veliki mačkari Vida i Pruda međusobno obilazili mjesta. Poslijepodne i navečer suđenjem i paljenjem Marka Krnjevala na velikoj rivi u Vidu su završile ovogodišnje pokladne svečanosti. Nakon presude Krnji nastavljen je zabavni program pod šatorom uz glazbu grupe *Tajni dodir*. Završno suđenje Krnji održano je i u Prudu uz nastup grupe *Bokuni*.

25.II. - Tijekom ranog jutra počeo je padati toliko najavljivani snijeg, sukladno očekivanju snijeg se nije zadržao u nizinama zbog visoke temperature i toplog tla, pa su mnogi župljani nedjeljno popodne odlučili provesti na Dragoviji, gdje se uz 2 cm snijega uživalo u zimskim radostima.

26.-28.II. - U ponedjeljak poslijepodne padao je lagani snijeg napadavši oko 1-2cm. Istodobno je zahladilo pa je najniža zabilježena temperatura 27. veljače bila $-5,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ u 03:20h sa konstantnim minusom od 16:00 h – 12:00 h naredni dan. Sutradan 28. veljače min. $-5,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ (u 03:22h), a max. $+3,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ (14:40h) sa stalnim minusom od 18:00 h, pa sutradan do 10:00h. Hladno je bilo i 1. ožujka sa najnižom temperaturom $-3,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ (u 01:40h) od kada je temperatura u konstantnom porastu prema plusu. Prvi dan ožujka (1.III.) počeo je snijegom koji je počeo padati u 08:10 h i kojeg se do 14:00 h nakupilo 5 cm. Nakon što je od 12:00 sati temperatura prešla nulu, umjesto snijega počela je lagana kišica, tako da snježne radosti nisu dugo trajale.

OŽUJAK

1.III. - Jutros u 08:10 počeo je padati snijeg kojeg se do 14:00 h nakupilo 5 cm što je bilo dovoljno da se nastave ovotjedne zimske radosti u Vidu i Prudu.

3.-4.III. - U župi prikupljani prilozi koji su podijeljeni *Domu za nezbrinutu djecu Ivan Pavao II. te zajednici Pape Ivana XXIII.* u Međugorju.

21.III. - Iako je dan ranije kalendarski započelo proljeće, na Dragoviji i Ograđu je pao snijeg.

26.III. - U finalu Liga Kupa UMA Metković *MNK Vid* pobjedio je *Mlinište* 4:0, osvojivši drugu godinu uzastopce kup.

TRAVANJ

2.IV. - Punoljetni festival žudija održan je na Uskrsni ponedjeljak u Mariji Bistrici, najvećem marijanskom svetištu u Hrvata. Sudjelovale su 33 župe iz Hrvatske (među kojima i naša) te jedna iz BiH (Vareš) koja je predstavila svoje običaje.

16.IV. - Pobjedom u zadnjem kolu lige UMA Metković- *MNK Vid* osvojio drugo mjesto.

28.IV. - Povijesna postrojba *Domagojevi strijelci* sudjelovala na obilježavanju 26. obljetnice 4. gardijske brigade u Splitu.

SVIBANJ

10.V. - Pun autobus najbliže rodbine i prijatelja, na blagdan Uzašašća otputovao u Lasinje kako bi prisustvovali ulasku Ivane Matić u novicijat (ili pučki oblačenje) u samostanu Sestara Srca Isusova u Lasinji

13.V. - U župnoj crkvi u Vidu održana je prva sveta pričest za 7 prvopričesnika/prvopričesnica iz naše župe.

27.V. - Svečanim misnim slavljem u župnoj crkvi Gospe Sniježne u Vidu podijeljen je sakrament sv. potvrde (Krizme). Sakrament potvrde podijelio je dr. prof. don Mladen Parlov za 13 krizmanika/krizmanica naše župe. Svečano misno slavlje uveličalo je pjevanje pučkih pjevača te župnog i mladog zbora.

LIPANJ

Radovi na realizaciji projekta izgradnje kanalizacije i vodovoda u Prudu i obnove ceste, odvodnje i nogostupa, nakon završetka radova na prvom projektu. Radovi su počeli 18. lipnja, trebaju biti gotovi za šest mjeseci. Izvode se na di-onici dugoj oko 1100 metara (od Križa do crkve sv. Ivana Krstitelja), a izvođač je *Vodoprivreda Vrgorac*.

25.VI. - Povodom obilježavanja dana Državnosti Republike Hrvatske sudjelovali na prijemu kod predsjednice RH Kolinde Grabar-Kitarović u Zagrebu.

SRPANJ

18.VII. - U galeriji Gradskog kulturnog središta u sklopu programa Metkovskog ljeta i organizaciji Arheološkog muzeja „Narona“ je predstavljena monografija *Forum Naronitanum autora Emilia Marina i njegovih suradnika.*

27.VII. - U Vidu održana VIII. „Rimska noć u Naroni“.

29.VII. - „*Inter Ecclesias*“ - međunarodni susret mladih vjernika, katolika iz Španjolske i Hrvatske, održan 19. srpnja - 2. kolovoza pod geslom „*Ono što nas ujedinjuje*“, povezuje mlade vjernike iz Hrvatske i Španjolske. Započeo je petodnevnim boravkom mladih iz Španjolske na području Dubrovačke biskupije, nakon čega su posjetili Split, Sinj te NP Krka sa kojeg su došli na jednodnevni posjet Vidu.

KOLOVOZ

4.VIII. - U Arheološkom muzeju „Narona“ u Vidu otvorena izložba *Brončanodobne nadgrobne gomile na području Općine Pojezerje* koju su otvorili ravnatelj Muzeja Toni Glučina i autorica izložbe Konstanta Bukovac. Ovom izložbom predstavljeni su rezultati istraživanja grobnih gomila (tumula) s djelom pokretnih nalaza koji su se nalazili na sjevernim padinama brda Šubir uz rub polja Jezerac, te na taj način predstavile nove arheološke spoznaje o običajima pri ukapanju brončanodobnih stanovnika širega područja Donje Neretve i Dalmatinske zagore.

5.VIII. - Svetim misama u 05:00, 07:00 te 09.30h sa procesijom u Vidu je proslavljen blagdan Gospe Snježne, u narodu poznatije kao Ledene Gospe, zaštitnice Vida. Glavnu svetu misu sa procesijom u 09:30h predvodio je i propovijedao don Pavao Banić, koji je bio župnik u župi od 1969. - 1975. g. u konceleciji s župnikom don Milom Čalom, don Juricom Petkovićem i vidonjcima don Nedjeljkom i don Ivanom Kešinom. U procesiji su djevojke obučene u narodne nošnje u pratnji *Domagojevih strijelaca* nosile Gospin kip.

11.VIII. - Održan 21. maraton lađa na kojem su *Domagojevi gusari* nastupili po 20. put.

17.VIII. - Iznad Vida, prema Dragoviji, udar groma uzrokovao je požar zbog kojeg je izgorilo oko 300 kvadrata šume i makije. Na teren je izašlo 11 vatrogasaca *JVP-a Metković* s 4 vozila koji su ugasili požar.

18.VIII. - U župnoj crkvi Gospe Snježne svetom misom zahvalnicom u konceleciji s don Milom Čalom, don Stipom Vrdoljakom i don Draganom Rajkovićem, don Nedjeljko Kešina (pok. Augustina i Nevenke r. Suton) proslavio je 40-ta godina svećeništva. Za svećenika je zaređen 25. lipnja 1978. godine u Splitu, svoju Mladu misu proslavio je 30. srpnja 1978. godine u crkvi Gospe Snježne u Vidu.

29.VIII. - Prije pedeset i jednu godinu rođen je dvadeset milijunti stanovnik nekadašnje Jugoslavije i to u našem mjestu. Naime Manda i Jozo Vučić dobili su svoje treće dijete, Dragana koji je po tadašnjoj statistici proglašen jubilarnim stanovnikom bivše države. Sukladno tom događaju dijete bi dobilo i određeni dar od tadašnjeg predsjednika - *Tita*. Tako je Draganu, danas svima znanom kao *Jajko*, stigao i dar u ime *Tita* i to za tadašnje prilike pozamašna svota novca, razne igračke i puna *maža* karamela. Ta *maža* je bila krivac što je Jajko kasno prohodao, jer su ga djeca iz mjesta po cijele dana nosala kako bi dobila šaku karamela. Kad je nestalo karamela nestalo i nosača pa je Jajko u dobi od četiri godine počeo činiti prve samostalne korake.

RUJAN

1.IX. - I četvrtu godinu za redom, u Vidu održana „*Noć Gradine*“.

3.IX. - U cijeloj Hrvatskoj danas je prvi dan nove školske godine pa su mjesni đaci u Vidu zasjeli u klupe, a Prud je ove godine prvi put bez prvašića.

8.IX. - U Vidu srušene dvije starije kuće, južno od ulice Ante Taslaka, a jedna od njih, u vlasništvu grada Metkovića, srušena je kako bi Arheološki muzej „Narona“ na parceli izveo istraživanja vezana uz antičku Naronu. Ravnatelj muzeja Toni Glučina je rekao da je muzej još tijekom 2013. i 2014. pokraj manje betonske kuće proveo arheološki nadzor i zaštitno arheološko

istraživanje zbog saniranja urušenog podzida ceste te da će se na raščišćenoj parceli kuće vršiti daljnja istraživanja. Tijekom istraživanja pronađeni su ostatci rimske arhitekture i veća količina pokretnog arheološkog materijala. Uz sam rub iskopa uz spomenutu kuću pronađeni su i ostatci mozaika. Stoga je predloženo gradu Metkoviću da se kuća s parcelom otkupi radi nastavka arheoloških istraživanja. Nakon provedenog otkupa grad Metković je uklonio građevinu i na taj način omogućio nastavak radova. Rezultati budućih arheoloških iskopavanja će pokazati o kakvom se objektu radi. Nakon arheoloških iskopavanja lokalitet je potrebno konzervirati i prezentirati javnosti. Ukoliko se ovaj projekt nastavi i do kraja realizira zasigurno će obogatiti kulturno-turističku ponudu mjesta Vid i grada Metkovića – rekao je Glučina. Druga kuća srušena je zbog toga što je predstavljala opasnost za prolaznike, a zbog zaštite kulturnih dobara u Vidu obnova nije bila moguća.

19.-21.IX. - Završeni su radovi na asfaltiranju Ilirske ceste do mrtvačnice. Paralelno s tim u sklopu projekta grada Metkovića i javnih radova koje financira HZZZ izvođeni su radovi na čišćenju šikare između ulice dr. Franje Tuđmana i Ilirske ceste sve u svrhu pripreme projekta izgradnje „*lapidarija*“ (zbirka kamenih skulptura ili kamenih spomenika) u sklopu muzeja „Narona“. Cjelokupni projekt financira ministarstvo kulture i grad Metković.

25.IX. - Na Dragoviji kraj crkve sv. Ivana usprkos nevremenu postavljen križ s raspelom visok četiri metra i 35 cm kojeg je uz posvetu svom mjestu donirao mještanin sa pulskom adresom Ante Volarević, Letan.

LISTOPAD

1.X. - Uvođenjem u posao izvođača radova, koji je u postupku javne nabave bio najpovoljniji ponuditelj, tvrtka Vodoprivreda Vrgorac d. d. započela rekonstrukciju dijela nekategorizirane prometne mreže na području grada Metkovića, u naselju Prud u ukupnoj duljini od 761 m, s izgradnjom zatvorenog sustava oborinske odvodnje ukupne duljine 602 m te izgradnja DTK

(distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije) ukupne duljine 1280 m.

21.-28.X. - Mile Boras (član *BK Prud*) drugi u županiji i četvrti u RH u kategoriji precizno izbijanje u bućama.

STUDENI

Izvođeni radovi na sanaciji i adaptaciji vodoopskrbne mreže u ulicama Komoračevac i Orapak, koja se proteže cijelim poluotokom. Riječ je o zahvatu duljine 240 m vrijednom 90.000 kuna, koji će u budućnosti pratiti i drugi radovi na poboljšanju komunalne infrastrukture te na tome građevinskome području omogućiti izgradnju.

26.XI. - U Vidu održana osnivačka skupština DVD-a Vid. Predsjednik novoosnovanog DVD-a Vid je Davor Boras, a njegov zamjenik Mate Vučić. Zapovjednik društva je Miće Suton, njegov zamjenik je Cvito Matić, a zapovjedništvo uz njih još čini i Marko Ilić. Upravni odbor čine Davor Boras, Mate Vučić, Miće Suton, Cvito Matić i Tomo Ramić. Predsjednik Nadzornog odbora je Nedo Šalinović, a članovi Alen Kešina i Davor Petković. Sud časti čine Miro Matić, Željko Volarević i Augustin Markota. Tajnik društva je Dragan Vučić.

30.XI.-2.XII. - U župi održana trodnevna duhovna obnova koju je predvodio fra Dražen Vargašević uz pratnju č.s. Marije Pavle Bašić.

PROSINAC

9.XII. - Tijekom svete mise prisegnuli su članovi novog župnog pastoralnog i ekonomskog vijeća. Dosadašnjim članovima župnik je podijelio priznanja.

16.XII. - U sklopu manifestacije „*Advent u Vidu*“ na platou ispred Arheološkog muzeja „Narona“, održana je dječja radionica u sklopu koje su djeca većih uzrasta bojala kuglice koje su kasnije postavljali na središnji bor na Naronitanskom trgu.

21.XII. -Započela manifestacija „*Advent u Prudu*“.

Bez ljubavi i morala

Žarko Markota, 2015.

tekst nije lektoriran

Žene mlade, ako ste udate ili neudate pogledajte naše starce i bake, i vi ćete takve biti samo, ako, budete doživjele. Mladost nije vječna, a ljepota je prolazna. Sve se vraća, sve se plaća, sve u svoje vrijeme. Nestalo je ljubavi, došla je nesloga, sada mržnja vlada, nitko nikoga ne voli, srce ga boli.

Kakav otac, takav kotac, kakvo drvo, takav klin, kakav otac, takav sin, kakva majka, takva kći. Zato mlade žene pamet u glavu, cipele na noge, jednoga dana biti će nesretne mnoge, jer se ne brinu za svoje starce i starice. I oni će biti ostavljeni od svoje djece.

Pitati ćete starost gdje ti je bila mladost. U mladosti dosta sreće, kad ostariš biti ćeš smeće,

jer će ti reći tvoja vlastita djeca, majko nisi se brinula za naše djedove i bake pa ni mi se nećemo brinuti za te. Lijepa je mladost, tužna je starost, nitko ne može biti uvijek mlad i zdrav, kad oboli svak će vas odbaciti. Mladost bez djece, starost bez pomoći, zato pametno misli, zlobe se mani, jer svakoga čekaju starački dani. U kući radi, na zemlji sadi, u crkvi se Boga moli onaj tko ga poštiva i voli.

Mili Bože čuda velikoga sad ne voli nitko najbližega svoga. Niti voli starce, ni starice već kolica za vožanje male djece kad odrastu. Djeco mala oni vama neće reći niti hvala, sada je doba tata-mata jer ne voli brat brata. Mladost brzo prolazi, starost brzo dolazi, a povratka više nema. Zato

mladost živi u nadi da će vječno biti mladi. Kolo sreće se okreće, izgubi se nada, starost dolazi i ona sa vama vlada, a i naše stare bake i one su nekad bile mlade, ali one nisu svoje starce odbacile. Zato slava slavnim, poštenje poštenim, a lopovluk lopovima. Siromahu ništa ne osta, torba prazna i kruha posna. Daleko od očiju, još dalje od ušiju, naši starci u tišini ostali bez svijaju, postepeno mriju. Oni mriju, ali ne znaju da mladi za ljubav ne znaju i njima će tako biti, samo mi to nećemo vidjeti. Oj, starosti di ću te sprovesti sve u tuzi, u prljavoj bluzi. Sve u jadu čekajući nadu.

Nisam pisac, al' nadaren jesam, na nepravdu ja svaku sam bijesan. Ovu povijest nitko ne može izbrisati. ♦

Čovjek i njegova sudbina

Branko Ilić dr.med.vet. u mirovini

tekst nije lektoriran

U suvremenom i globalnom svijetu čovjek pojedinac usko je povezan sa kolektivnom zajedničkom sudbinom. Papa

Franjo ne tako davno, je kazao da je treći svjetski rat započeo. Diljem naše planete bjesne ratovi, sukobi među narodima i sukobljenim skupinama što

ozbiljno ugrožava svjetski mir. Milijunske mase ljudi bježe iz ratom zahvaćenih područja. Umiru od ranjavanja gladi i bolesti. Odlaze u nepoznato

kako bi osjetili tračak nade. Mržnja i zloba što razara svijet uvodi nas u ratni kaos, kome se ne nazire kraj. Stvarna pobjeda nad kaosom traži napor duha i duhovni preporod. Očito je da živimo u apokaliptičkoj epohi. Apokalipsa, objava ili otkrivenje apostola Ivana uglavnom predmnijeva svršetak svijeta. To nije samo objava o svršetku svijeta nego i pred skazivanje događaja koji potresaju svijet. Sve se ovo događa u našem vremenu. To je naša suvremena povijest i ona koja će se dogoditi.

Povijest je bila čovjekova sudbina, ali ona nikada nije dovoljno uvažavana. Povijest ima svoj smisao a spoznaja tog smisla povijesti doprinos je kršćanstva. U našoj epohi sloboda doživljava svoje nazadovanje. Ljudska i građanska prava čovjeka i građanina izgubila su svoje dostojanstvo. Živimo u sumornom vremenu, jer se osoba mora braniti od apsolutne vlasti države i društva. Stvarna sloboda ljudske osobe rađa se iz duhovnog, a ne socijalnog izvora. Da bi spasili slobodu moramo je sjediniti s istinom. To ne možemo postići ravnodušjem. Ako želimo ostvariti slobodu duha ne smijemo ovisiti o nikakvoj organizaciji društva. Sloboda je duh a duh je sloboda. Što se tiče slobode čovjeka, još u pred kršćansko doba mudri grčki filozof Platon kaže: sloboda se čovjeku ne može dati ni oduzeti, ona čovjeku pripada. U starom zavjetu se potvrđuje ova

spoznaja da je čovjek biće slobode. Jahve bog židova obraća se čovjeku: čovječe za slobodu sam te stvorio, uživaj u njoj!

Kršćanstvo je iznad svega religija ljubavi i slobode. Shodno tome slobodu ograničavamo i umanjujemo onda kada je svodimo na materijalnu dimenziju života. Obnovljeno i preporođeno kršćanstvo ima zadaću braniti čovjeka, njegovo dostojanstvo, slobodu stvaralaštva i zdrave međuljudske odnose. Sve svjetske revolucije od Francuske, oktobarske pokreću goleme ljudske mase. One osvajaju vlast u trenutku gubitka religioznih vjerovanja i napuštanja kršćanstva. Taj revolucionarni zanos dovodi ih u tragično stanje bezboštva. Sudbina čovjeka je glavna tema naše epohe, ujedno i glavna tema povijesti. Demokratizirani i socijalizirani humanizam nema interes za čovjeka. On se bavi uređenjem društva a ne zanima ga unutarnji život čovjeka. Takva praksa ima pogubne posljedice. Humanizam zato nema snagu suprotstaviti se procesu dehumanizacije. Humanizam nove povijesti ide svome kraju. To se ne može zaustaviti, ali kraj humanizma ima za posljedicu kraja ljudskosti. To je onda moralna katastrofa. Sva moderna društva prakticiraju formalnu parlamentarnu demokraciju, koja se kompromitirala, jer nema snage socijalno reformirati društvo. Čovjek je u opasnosti jer gubi nadu, da od njega ništa ne ostaje za njegov unutarnji život, slobodu

duhovnog života, stvaralačku misao. Apsolutna vlast države i društva umanjuje ili povećava slobodu građanina u mjeri koliko su joj oni potrebni za pobjedu na izborima. Svjedoci smo predizbornih lažnih obećanja, obmana, licemjerja, samo da bi se došlo na vlast. Oni su svjesni stare grčke mudrosti da čovjeka nikada nećete do kraja upoznati dok mu ne date vlast. Tek onda vidite koliko je častohlepan, ohol, nepravedan i bez osjećaja. No, zov vlasti jači je od ove spoznaje. Kad im građani na izborima daju povjerenje u obnašanje javnih poslova, trebali bi raditi za opće dobro, a ne za svoje osobne ili grupne interese. Mnogi su obeshrabreni ovakvim teškim stanjem, kao da je to naša sudbina ili prokletstvo koje se ne može izbjeći.

Pravi vjernik ne treba i ne može biti ustrašen sudbinom ili ništavilom, ako svoj život i svoju smrt prikazuje bogu. Božansko milosrđe uvijek i svagdje olakšava njihove patnje, boli i strahove. Sigurno je da tu sudbina nema mjesta. Nakon svih iskušenja, tjeskoba, patnji i bez smisla, kršćanstvo nam učvršćuje nadu i daje smisao života. Naš je zadatak ostvariti pravdu i služiti istini.

Literatura:

„Sudbina čovjeka u suvremenom svijetu“ od Nikolaja Berdjajeva

Razmatranje križnog puta

Branko Ilić dr.med.vet. u mirovini

tekst nije lektoriran

U razmatranju križnog puta Isusa Krista teško je ostati emotivno i duševno ne potresen. To nije samo povijesni osvrt na jedno stravično događanje, nego mnogo više od toga. To je križni put Isusa Krista. U svemu ovome bolno suosjećamo sa žrtvom Isusa Krista, našeg otkupitelja, ganuti do suza. Sin božji Isus Krist, bogočovjek, nevin kao jaganjac božji, bude osuđen na smrt, razapinjanjem na križu. Rimski namjesnik upravitelj Judeje Poncija Pilat osuđuje pravednika zbog straha od gubitka položaja, na koji ga postavlja rimski imperator. U njemu tinja strah pred carem, ako bi se utvrdilo da ne provodi čvrsto careve zakone. Poncija Pilata obuzima strah od nezadovoljstva svjetine koja traži Kristovu smrt. Dobro je znao da za optuženog nema nade, kada svjetina uzima pravdu u svoje ruke. Zato Pilat na kraju kaže da bi umirio svoju nemirnu savjest: „Nevin sam u krvi ovoga pravednika“. Moramo priznati da smo često puta bili skloni šutjeti i promatrati zlostavljanja nevinih, koji su branili Kristovu crkvu. Robovali smo duhovnoj lijenosti, popustljivosti i kukavičluk. Dao si nam svojom mukom gospodine

primjer kako umirati i mirno se suočiti sa smrću. Zašto se bojimo svoga križa ili ga prihvaćamo tako teško i bezvoljno? Naš gospodin Isus Krist nosio je svoj križ do potpunog iscrpljenja svojih snaga. U svakom čovjeku se javlja strah od smrti. I sumnja i strah su oblik smrti. Smrt ide u korak sa beznađem. Strah u svakom čovjeku je posljedica istočnog grijeha, kada gubimo prvobitnu besmrtnost. Taj strah možemo prevladati samo ako svoj život i svoju smrt prikažemo bogu. I sam je Isus umirući svoj duh predao ocu prenoseći mu svoju smrt. Time je porazio smrt i strah od smrti. Francuski filozof Blaise Pascal (Blez Paskal), jednom nadahnuto reče o smrti i Isusu Kristu: „smrt je bez Krista odvratna“, a s Kristom je blaga, tiha i radosna“. Mi moramo voditi neprestanu borbu sa samim sobom, ako želimo živjeti po božjim zapovijedima. Živimo u vremenu u kojem se hedonistički način života, ugađanje strastima i životnim užicima često doživljava kao vrijednosni stil življenja. Pomozi nam gospodine da bez oklijevanja prihvatimo svoj križ. Blažena djevica Marija, majka božja plače za svojim sinom zbog neizmjerne patnje i boli. Tjelesne patnje i nepravde ne mogu se mjeriti s

duhovnim nepravdama i bolima. Sve je ispunjeno mržnjom i nezahvalnošću prema Isusu. U toj slijepoj mržnji, nasilju, vrijeđanju i izivljavanju sudjeluju i oni koje je Isus izliječio od gube, slijepom povratio vid, a patniku mir. Sve se ove nepravde čine Isusu, čovjeku i bogočovjeku, koje na apsurdan način vrijeđaju boga. To je najteži grijeh protiv presvetog trojstva i najveće zlo proizišlo iz nepravde i nezahvalnosti. Na Isusovom križnom putu pojavljuje se Šimun iz Cirene. Pomagao je Isusu nositi križ. Time su Šimun i njegov mali grad izašli iz anonimnosti, radi najveće slave. Prisilili su Šimuna da zajedno sa Kristom nosi križ. Cirenac je odlučio nositi križ s ljubavlju i suosjećanjem da ublaži njegovu patnju i osjetiti mali dio njegove boli. Spoznao je da je od boga obdaren milošću sudjelovati u najvećem događaju svjetske povijesti. Takav božji dar dobivaju samo odabrani sretnici. Svojim krštenjem pozvani smo iz ništavila poganstva u krilo naše crkve. Crkva je mistično tijelo Kristovo, a mi imamo privilegij i milost da pripadamo tom tijelu. Katolička razboritost duboka i iskrena pobožnost su preduvjeti i poticaji za spremnost za žrtvu kroz čitav svoj život. Pripadnost svetoj crkvi nas oplemenjuje, ali istovremeno traži trpljenje. Isuse trpio si uvrede i psovke, ali tvoja samilost svima oprašta. Živimo u sumornom vremenu u kojem suvremeni i oholi

čovjek želi izgraditi društvo bez boga i sina njegova Isusa Krista. Ukazanja majke božje Fatimske upozoravaju na naše grijehе s pozivom na obraćenje i pokoru. Što ostaje od čovjeka ako boga nema? Bezbožnost i lažna pobožnost su tragično stanje našeg vremena. Kad pokušamo nositi svoj križ javlja se naša nevoljkost i kukavičluk. Nemojmo tražiti izgovor za svoju slabost, jer smo osnaženi milošću božjom učiniti ono što ne možemo vlastitom snagom. Podnio si gospodine najokrutniju smrt i polagano umiranje. Povijest svijeta i povijest crkve ispunjena je bezobzirnom i nemilosrdnom borbom između sljedbenika božjih i pripadnika sotone. Ohrabreni smo i iznenađeni kako je dobri razbojnik dobio Kristov oprost zbog dubokog kajanja na križu.

Molimo Isusa da i nama oprosti, jer smo zbog svojih slabosti podcijenili sotonske sile, koje oko nas pletu svoje zamke. Fizičkim i duhovnim patnjama Isusa Krista dolazi se do kraja Kalvarije. Nakon toga obuzima ga žalost druge prirode kad kaže: "bože moj bože moj zašto si me ostavio"? To je trenutak kada duša ne nalazi utjehu u bogu. Sin božji utjelovljena riječ, istinska nevinost, kliče ocu zašto si me ostavio? Na ovaj Kristov vapaj mi smrtnici nemamo odgovora. Teolozi razložno tumače da ono zašto ima smisla u otkupljenju naših grijehа. To je pobjeda nad smrću i svakim zlom. Spasenje je došlo tebi i meni i svakom čovjeku. Gospodine, počivao si u grobu tri dana. Oko tvoje svete majke pristižu brojni vjernici, da ti daju posljednju pomast. U

tim trenucima rađa se svjetlost nade. Oko tvoga groba bdiju apostoli, tvoja sveta majka ali i mržnja zli ljudi. Sve ove pobožne žene koje su tugovale zbog tvoje smrti, sada su predosjećale tvoju veliku pobjedu. Za njih nema straha one se ne boje, jer očekuju zoru uskrsnuća. Kada je veliki kamen navaljen na Kristov grob, činilo se da je sve završilo u nepovrat. Naprotiv, u tom trenutku nevjerice sve započinje. Pomozi mi Isuse da se i ja ne bojim. Kad se čini da su sve zemaljske snage u rukama neprijatelja crkve, ne bojim se jer znam da će moćni zagovor tvoje svete majke uslišati naše molitve. Tada su na vidiku nove pobjede, koje će okupljati tvoju vjernu djecu.

Literatura:

Križni put (Via Crucis) Plinio Correa-de-Oliveira

10. postaja križnog puta: Isusa svlače u Mariji Bistrici

Statistika padalina u 2018. godini

Vicko Marušić

Mjesec u godini	Količina padalina
1. mjesec - siječanj	56,5 mm
2. mjesec - veljača	110,2 mm
3. mjesec - ožujak	52,5 mm
4. mjesec - travanj	106,2 mm
5. mjesec - svibanj	44,4 mm
6. mjesec - lipanj	4,8 mm
7. mjesec - srpanj	22,0 mm
8. mjesec - kolovoz	6,7 mm
9. mjesec - rujan	156,4 mm
10. mjesec - listopad	31,6 mm
11. mjesec - studeni	200,6 mm
12. mjesec - prosinac	98,0 mm
Ukupno 2018. godina	889,9 mm

Min/Max temperature u 2018. godini

Vicko Marušić

- U siječnju 2016 i 2018. godine zabilježena je najviša maksimalna temperatura u Vidu (17,0°C), dok je u prošlogodišnjem Siječnju (2017) izmjerena najniža temperatura od -8,5°C

- U ožujku 2018 godine zabilježena je najniža temperatura u proteklih 11 godina -3,9°C, dok je mjesec kasnije (Travanj 2018) zabilježena najviša temperatura od 31,6°C u posljednjih 11 godina

Napomena: Svi podaci dobiveni su pomoću automat-ske meteorološke postaje WMR968NX.

U tablici su min/max temperature za svaki mjesec, a temperature zraka po danima možete pogledati na web stranici vidonjac.com

Mjesec u godini	Min. temperatura	Max. temperatura
1. mjesec - siječanj	25.01.2018 = -0,8°C	07.01.2018 = 17,0°C
2. mjesec - veljača	28.02.2018 = -5,7°C	17.02.2018 = 16,7°C
3. mjesec - ožujak	01.03.2018 = -3,9°C	12.03.2018 = 19,2°C
4. mjesec - travanj	02.04.2018 = +4,0°C	28.04.2018 = 31,6°C
5. mjesec - svibanj	16.05.2018 = +10,3°C	26.05.2018 = 33,0°C
6. mjesec - lipanj	24.06.2018 = +13,2°C	20.06.2018 = 34,9°C
7. mjesec - srpanj	18.07.2018 = +17,3°C	31.07.2018 = 37,2°C
8. mjesec - kolovoz	27.08.2018 = +16,3°C	10.08.2018 = 38,5°C
9. mjesec - rujan	27.09.2018 = +8,6°C	16.09.2018 = 33,8°C
10. mjesec - listopad	24.10.2018 = +6,9°C	04.10.2018 = 28,8°C
11. mjesec - studeni	30.11.2018 = +0,1°C	04.11.2018 = 23,4°C
12. mjesec - prosinac	27.12.2018 = -2,5°C	24.12.2018 = 16,0°C

Djetinjstvo moga djeda

Moj djed se zove Veljko Marušić. Rođen je 25. travnja 1940. god. u Prudu. U to vrijeme žene su rađale djecu u svojoj kući, jer u Metkoviću nije bilo rodilišta. Kuće su bile male i imale samo jednu prostoriju. U toj prostoriji se nalazilo ognjište. Ognjište je napravljeno od cigli i na njemu se ložila vatra. Cijela obitelj bi sjedila oko ognjišta i grijala se. Na ognjištu bi žene pekly kruh i kuhale hranu za cijelu obitelj. Obuća se pravila od svinjske kože i zvala se opanci. Čarape su žene plele od ovčije vune. Kad je moj djed pošao u školu imao je torbu napravljenu od krpe. Umjesto bilježnica i knjiga nosio je tablu. Na toj tabli pisali su lapešom. Lapeš je bio neka vrsta krede. Poslije škole djeca su čuvala ovce i koze. Igrali bi se u brdu i skakali. Nije bilo električne energije nego su imali petrolej lampe koje su jako dimile. Djeca su pisala domaći rad uz te lampe. Kad je moj djed imao 15 godina dobili su prvi štednjak na drva koji je zamijenio ognjište. Električnu energiju su dobili kad je djed imao 28 godina. Moj djed je imao teško djetinjstvo, ali ipak sretno. Ja volim kad mi djed priča o prošlosti.

JOSIP MARUŠIĆ, 3 RAZRED

I u mom gradu Vukovar svijetli

*Studeni je mjesec bez mirisa cvijeća,
u mom gradu tada gori mnogo svijeća.*

*To je mjesec ponosa i tuge,
to je mjesec kada molimo za druge.*

*Hrvatska junake neće zaboraviti,
rat se više ne smije ponoviti.*

*Vukovar je doživio mnoge mračne noći.
Ipak, sloboda je u njega morala doći.*

*Moj grad ponosno svijetli ovih dana,
tisuće svijeća liječi tisuće rana.*

*Studeni vjetar može ugasiti naše svijeće,
ali sjećanje na Vukovar nikada prestati neće.*

NINO VOLAREVIĆ, 5B

Ministranti

U mojoj župi su dvije crkve, u Prudu sv. Ivana Krstitelja i u Vidu Gospe Snježne. Ja često služim na sv. Misi. Ministranti su pomoćnici svećeniku u služenju svete mise. Mi smo poslije svećenika najbliži oltaru i to je velika čast. Ministranti imaju posebnu odjeću, bijelu haljinu tzv. alba i pojas koji ima određenu boju. Netko od ministranata uvijek pozvoni za početak euharistijskog slavlja. Također, vršimo službu posluživanja svećenika i zvonjenje kad se podiže tijelo i krv Kristova. Ponekad ministranti skupljaju milodare. Nakon sv. Mise zajedno se sa svećenikom poklonimo i idemo do sakristije nakon čega se presvučemo i spremamo haljine u ormar.

Jako mi je velika čast služiti svečanom misnom slavlju.

ANTE KRISTIЈAN MARUŠIĆ, 6 RAZRED

Moj kralj

Visio je na križu. Bilo je teško zamisliti da je bio kralj. Za one koji su promatrali taj krvavi prizor, bio je zločinac ili sanjar, neshvaćeni propovijednik, žrtva sustava, još jedna u nizu. Usudio se reći istinu, dirnuti u čvrsto zacementirani ustroj.

Drznuo se. Zato je platio glavom, na križu je platio krvlju za tu istinu koju nije prešutio. Nije slegnuo ramenima kao što to čini inače jako prilagodljiva većina.

Visio je na križu, taj kralj čije se kraljevstvo ne vidi, koje ne obuhvaćaju granice.

Kruna mu je bila od trnja, a žezlo čavao proboden kroz ruke i noge. Prijestolje mu je bilo križ.

Sa toga prijestolja nije sišao, još uvijek vlada s njega.

Taj kralj koji nema vojsku, a dvor mu činimo mi grešnici, otpadnici sa ruba društva koje je sustav gurnuo tamo.

To je kralj koji nema kamene dvore već mu je dvor srce

u kojemu ima mjesta za svakoga čovjeka.

Visio je na križu i danas je tamo na njemu.

I danas ga malo tko prepoznaje kao istinskoga i jedinoga kralja.

Većini nije zanimljiv i interesantan, jer na njemu nema sjaja reflektora, niti se tko otima za njegove skute.

Nekima je mit, a drugima opet tek neki povijesni romantični lik.

Ni danas za toga kralja često nema mjesta.

Kao nekad u svratištu, kad se imao roditi.

Prepoznati ga kao kralja moguće je samo ispod njegova križa.

Tu ćeš uvijek naći njegovu majku. Ispod njegova križa

rijetki se usude stajati, baš kao nekad na kalvariji. Tada ih bijaše samo troje. Tamo stajati ima cijenu poruge, odbacivanja i vrijeđanja.

Visio je na križu. Taj kralj istine.

Ta krvava ljubav, zaodjenuta ispaćenim tijelom.

To je kralj, u kojemu je sva nada moja i ufanje.

To je kralj u čije probodeno srce stavljam i ja život svoj.

DON MILE ČALO

Naši sveci

Leopolde i Ivane sveti i na križu Isuse razapeti čuvajte nam našu okolinu neretvansku najlipšu dolinu.

Čuvajte nam naša poja dolinu i Domagoja.

Moli sine i svetoga Vida tako mi je govorija dida,

Gospu Snježnu poviše Lenjaka uvijek mi je govorila baka.

Ante sveti na brdu Ograđu čuvaj našu neretvansku lađu, Čuvaj lađu i malu trupinu koja plovi po Norinu.

Čuvate nam naša polja, dolinu i Domagoja!

IVAN MARUŠIĆ (PELA)

Norin u srcu

Na izvoru kraj Norina ima jedna kuća stara i konoba puna vina.

Tu me moja majka rodila, konoba me vinom dojila a ćaća me pivat učija.

Pivaj sine pismu staru o konobi i vinu, O žabama i Norinu.

Sto godina i malo prije moj je dida s Dragovije u Prud sidro bacija na izvoru gnijezdo savija.

Uvik piva pismu staru o konobi i o vinu o žabama i Norinu.

Svakog dana negdi odlazim al se opet vraćam ja Svaku večer kad se vratim u konobu vrilo svratim

Tu je pija i moj ćaća, uvik piva pismu staru o konobi i o vinu o žabama i Norinu.

IVAN MARUŠIĆ (PELA)

Pjesma o Neretvi

*Otisa sam jednom davno u daleku tuđinu,
morao sam ostaviti Neretvansku dolinu.*

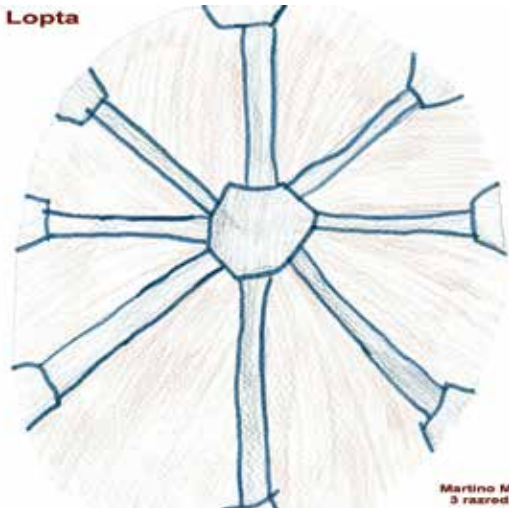
*Loza, smokva, maslina, Domagoj
i Naron sve to ima moja ta Neretvanska dolina.*

*Svake noći ja se budim i ne spavam cilu noć
mislím kad ću na svoj Naron i Naronu doć.*

*A kad dođem svome domu na izvoru od Norina
skupit će se društvo staro i zapivat kraj kamina
loza, smokva, maslina!*

IVAN MARUŠIĆ (PELA)

Lopta

Martino Marušić
3 razred, Prud

Moja prijateljica

*Moja prijateljica se zove Tonka. Živi u
Metkoviću i ima 9 godina.*

*Rado se i često družimo, jer se volimo igrati.
Preko ljeta zajedno idemo na more, kupamo se
i jedemo sladoled.*

*Preko zime naše obitelji skupa idu na skijanje.
Jako sam sretna i Bogu zahvalna, što nju imam
za svoju prijateljicu.*

*Lijepo je znati da na nju mogu računati i da
imamo međusobno povjerenje.*

LARA VOLAREVIĆ
3 RAZRED, PRUD

Lopta

Patrik Majić
2 razred, Prud

Stare molitve moje bake

*Idem leći Boga reći,
idem spati Boga zvati,
Bog će meni dobro dati,
čuvaj Bože do ponoći,
anđeli će od ponoći*

*Evo lego loznice svojom svetom grobnicom
ako ja preminem tebi dušu predajem
ako ja ne preminem, tebi se zahvaljujem.*

*Idem leći Boga reći, idem spati Boga zvati, Bog
će nama dobro dati,
hvala Bogu prođe danak i dolazi slatki sanak
ali prije neg ću spati, Boga ću prizvati
da nam budeš u pomoći i u danju i u noći
da nas svaka bijeda mine i sunce nam opet sine.*

*Anđele čuvaru mili, svojom snagom me zakrili,
prema Božijem obećanju, čuvaj me noću i danju,
da mi Božja mina mine i opet mi sunce sine.*

ŽARKO MARKOTA

Zašto smo živi na ovome svijetu

Hvaljen Isus tata otvori nam vrata
Hvaljen Isus mama budi vazda s nama
Hvaljen Isus bako ustani polako
Hvaljen Isus djeda donesi nam meda
Hvaljen Isus striko donesi nam mliko
Hvaljen Isus strina donesi nam vina
Hvaljen Isus tetak hajmo na početak
Hvaljen Isus teta hajde s nama šetat
Hvaljen Isus svima koliko vas ima.
Daj nam Bože kiše da nas bude vise
Daj nam Bože sreće da nam cvate cvijeće
Sada Bože pomози da se narod ne mrzi već da se
množi
da nam cvate lijepo cvijeće ljeti, zimi, jesen i u
proljeće
U moru ima najviše slane vode
a u svijetu najviše mržnje, zlobe i nesloge
Kakvo sjeme posiješ takvo žito poženješ
Ako ne posiješ pravo cvijeće, nice korov u proljeće
Daj nam Bože zdravlja, ljubavi i sreće
Da nas đavo u pakao ne meće
Svaka osoba koja tuđe nosi mučio se nije,
kada umre ništa na drugi svijet odnio nije,
samo nosi svoje grije,
zato potomci ispaštaju njihove grije
Daj nam Bože ljubavi i nade,
čuvaj naše živote mlade,
da nas voli tata i mama,
da u ljubavi vazda budu s nama
Nedaj Bože mržnje i rastave
da nas ostave bez tate i mame,
da živimo kao cvijeće u gori,
da nas tata s majkom puno voli,
da nas voli da nas ljubi
Da nam mama ne izgubi tatu
da ne bude brodolom na moru,
da se naši roditelji uvijek volu,
da se vole da se ljube,
da nam sreću ne izgube,
da mi djeca ne gubimo nadu,
da nas vole svoju djecu mladu
Da sanama vijek se ponose,
Da nam lijepe darove uvijek donose
Ljubav je sreća, ljubav je nada,

ne može se vječno biti mlada
Kad se oboli ljubav se izgubi
Svi živimo u nekakvoj nadi
Kad se ostari da će uvijek biti mladi
Naša nada gdje ne piše
starost dolazi povratka nema vise
sa starosti moraš se pomiriti,
voljenu osobu nemoj ostaviti
ljubav je najveće bogatstvo na soviet
kao ruža kad procvate u najljepšem cvijetu
pošteni budite pa se volite
svoju djecu poštenju učite
da se narod s vama ne ruga
ali vas da ne hvat atuga
mržnja vlada tako se piše
tata mamu ne voli vise
tata mami rastavu braka piše
jer ljubavi nema vise
sa ljubavnicom novi život piše
jednog dana i njima će brodolom doći
ali njima vise nitko neće pomoći
narod kaže kuku-lele, ćaći krava, majci tele

ŽARKO MARKOTA, 2016.

Pjesma o Prudu

Obišao sam sve gradove, lutao svitom svuda
al ne nađo manjeg mista lipšega od moga Pruda.
Od Krivače do Norina same smokve i maslina
stare vrbe i ševari, svukud vrila i bunari.
Još i danas pamtin riči pokojnoga moga ćaće
što mi uvik govori, moreš sine ići svuda
ali nemoj zaboravit te lipote svoga Pruda.
Nikad nempoj zaboravit iz konobe miris vina
miris kruva ispod peke i jegulje iz kamina.
Nikad nemoj zaboravit te lipote, svaku večer
sedit s dragom kraj Norina i gledati kako teče.

IVAN MARUŠIĆ (PELA)

Obitelj

Novo pastoralno župno vijeće, s lijeva, dojnji red: Nedjeljko Šalinović, Mandica Vuletić, Denis Marušić;
gornji red: Mate Vučić, Miro Matić, župnik don Mile Čalo, Vinko Brnas, Jurica Volarević

Ekonomsko župno vijeće: Željko Volarević, župnik don Mile Čalo, Jelena Bukovac, Dragan Vučić